PAZARTESİ
23 KÂNUNUEVEL 1929
4 üncü sene, No 1388
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharrir: Siirt mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 inci sahifede:
1— Rusya'da iş haftası 2-Harici haberler 3- Son haberler
3 üncü sahifede:
1— İstanbul'daki İranlıların telâşı 2 - Tasarruf cemiyeti teşkilâtı ve kahvecilerin kararı
4 üncü sahifede:
1— Felek 2- Roman
5 inci sahifede:
1— Küçükpazardan kaçırılan kız 2- Şehir haberleri
6 ıncı sahifede:
1— Edebiyat âlemi

Selânik bankasının on beş gün müddetle borsada kambiyo muamelesinden menedilmesi muhtemeldir

İktısadî kifayet

Cihan harbinden sonra milletlerin zihnini işgal eden en mühim meselelerden biri de millî iktisadın kifayeti mevzuudur. Liberal iktısad bütün dünyayı bir kül halinde mütalea eden prensiplerinin bazı milletler için en büyük felâketlere yol açtığı harp esnasında eyice anlaşıldı. Milletlerin iktisaden birbirini itmam etmeleri haddi zatinde güzel bir esastır. Netekim onlar arasında sulhu müsametin tesisile teslihâtın refi veya tahdidi de çok istenilenbir şeydir. Fakat beynelmilel hayatın bugünkü vaziyetinde ne bu olsun, ne de öteki arzunun tamamen tahakkukuna imkân görülmemektedir.

İşin daha fena tarafı da budur: harpten sonra iktısadî tesanüt prensibinin kuvvetlenmesi şöyle dursun milletler arasındaki ebedî cidal, iktısadıyat sahasına intikal etmiştir. Yarın öbür gün belki top ve tüfek harbi kaldırılabilir. Fakat iktisadî rekabet, iktisadî cidal, ayrı ayrı milletler mevcut oldukça daima devam edecektir. Ayni hadiseyi millî hayatta görmüyor muyuz? Fertlerin sabahtan akşama kadar etrafında didiştikleri mevzu, menfeat ve para değilmidir? İnsanlar için hangi şeklide olursa olsun kuvvetin cazibesi çok büyüktür. Hayatın bu günkü şeklinde iktısadî, kuvvet, ana kuvveti teşkil etmektedir, Ha[illegible] mümtaz bir mevki almak isteyen, ne proletarya sınıfına inmekten çekinen hêr milllet behemehal bu ana kuvvetin sihrine kendini kaptırmaktan vazgeçemez.

Şüphesiz Milletler arasında da, iktisadî vaziyet itibarile bir kapitalist ve bir de proletarya sınıfı vardır. Birinci sınıf daima ikinciyi istismar ederek geçmek ister, ve zamanın tarihi emri vakilerin kendisine temin etmiş olduğu imtiyazları kolay kolay bırakamaz.

Kapitalist sınıfı kendisine mahsus iktısadî prensipleri vardır. Bunların her millet tarafından kabulü umum menfaatına uyar, İstihtaf edilen yeğâne gaye, iktısadî statükonun devamıdır. İktisadî serbesti, memnuniyetlerin refi, işlerin tevzii, milletlerin karşılıklı merbutiyeti gibi güzel formüller de bu gayeyi dikkatlı nazarlardan gizleyen süslü perdelerdir.

Milletler arasındaki iktısadî tesanüdü tamamen inkâr edecek değiliz. Fakat bu tesanüdü, her milletin bir az da kendi lehine çevirmesini meşru ve tabiî görmek lâzımdır. İktısadî tesanüt prensibi, iktisadî kifayet esasiyle tamamlanmalıdır. Bu yalnız bir alış veriş müvazenesinin, ve binaenaleyh para istikrarının temini meselesi değildir. Ayni zamanda bunlardan daha mühim olarak millî mevcudiyet meselesidir. Bir millet bütün hudutlarının kapanabilmesi ihtimali halinde de kendi yağile kavrulmasını bilmeli, ve kabiliyeti hayatiyesine bu kudreti temin etmeğe çalışmalıdır.

Baş Vekilimizin dediği gibi, böyle bir düşünce şimdiye kadar vatandaşın ve cemiyetin fikrinde yer tutmamıştır. Hayatın zaruretleri bizi nihayet bu hakikat üzerinde durmağa mecbur etti. Büyük devlet adamının işaretile doğru yola girilmiştir. Daima aynı hakikatı göz önünde tutarak bütün milletçe bir vücut gibi hareket edersek muvaffakiyete erişmek şüphesizdir.

ZEKİ MESUT

M. Karahan dün de gidemedi

Sovyet Hariciye komiseri M. Karahan, Karadenizdeki fırtınalar devam ettiği cihetle dün de hareket edememiştir. M. Karahan Sovyet konsoloshanesinde misafir bulunmaktadır.

Selânik bankası hakkındaki tahkikat evrakı

Borsaca vekâlete gönderildi

Bizzat Vekil B. tetkikat yapıyor

Ali Rıza B.in dünkü tetkikatı

Maliye Vekili Saraçoğlu Şükrü B.

Selânik bankasının 15 gün kambiyo muamelesinden men'i muhtemel

Paramızın kiymeti Borsada spekülasyon mahiyetinde bir takım oyunlarla düşürülmemesi için çok esaslı tedbirler alan hükûmetimiz, dikkate şayan bir meseleye vaziyet etti. Geçenlerde kambiyonun gayri tabiî surette yükselmesinde amil oldukları söylenen bazı ecnebi bankaların vaziyetleri tetkik edilirken bilhassa Selânik bankasının Istanbul şubesinin o zaman külliyetli miktarda yaptığı kambiyo muameleleri şüpheli görülmüştür.

Bankanın (5000) İngiliz lira lıkbir kambiyo muamelesi sebepleri hakkında Borsa komiserliği tarafından yapılan tahkikat bu alışın gayri tabiî olduğunu meydana çıkarmış ve mesele borsa meclisine intikal etmiştir.

Fakat banka bu muamelenin ihtiyaca müstenit olduğunu iddia ettiğinden meselenin mahiyeti mecliste tetkik edildikten oraya Devletin diğer kanunlarına taallûk eden hukukî bir mesele çıkmıştır.

Bunun üzerine Borsa meclisi kat'î karar ittihaz etmeden evvel bu cihetin Maliye vekâletince tetkikine lüzum göstermiş ve keyfiyet vekâlete bildirilmiş ve tahkikat evrakı gönderilmiştir. Vekâletin noktai nazarı borsaya tebliğ edildikten sonra Selânik bankası hakkında yapılacak muamele tekarrür edecek ve takibatı kanuniyeye başlanacaktır.

Maliye vekili Saraç oğlu Şükrü bey, bu meseleye lâyık olduğu ehemmiyeti evrerek bizzat

(Mamadı altıncı sahifede))

Osmanlı bankası direktörlerinden M, Sorbiye ile M. Rellet Sirkecide teşyi edilirken

Osmanlı bankası direktörleri dün Parise gitti

Devlet bankası teşkilâtı hakkında hükûmetimize yeni teklifatta bulunmak için Ankaraya gitmiş olan Osmanlı bankası umumî müdürü M. Sorbiye ile Paris şubesi müdürü Bellet dün Ankaradan gelmişler ve ekspres treni ile Parise gitmislerdir.

İki direktör Maliye ve[illegible]zle Ankarada vuku bula[illegible]mas ve mükâlemeleri hakkında banka merkezi umumisine izahat vereceklerdir.

M. Sorbiye icap eden izahatı verdikten sonra Paristen şehrimize dönecek ve tekrar Ankaraya gidecek Mâliye vekili Saraç Oğlu Şükrü B. tekrar temas edecektir.

Osmanlı bankası mahafilinde Ankaradaki temasların neticesi hakkında ketumiyet muhafaza edilmektedir.

İsmet Paşa Hazretlerinin Gazi Hazretlerine yazdıkları mektup
Bugünkü:
POLİTİKA
gazetesinde okuyunuz!

Itilâf müzakeresi

Yunanlılara göre iyi bir safhadadır

Muallâk meseleler toptan hallolunacak

ATİNA, 21 — Ankara Yunan sefiri M. Polihroniyadis Tevfik Rüştü B. ile mükâlemelerine devam ettiğini telgrafla Hariciye nezaretine bildirmiştir.

Sefir mükâlemelrin neticesinden nikbinlikle bahsediyor. Hariciye nezaretinden verilen malûmata göre mübadele meselelerinin toptan halline çalışılmaktadır. Yunan sefiri bu hususta Ankarada müsait temayülât mevcut olduğunu bildiriyor. Yarın Enis Bey Yunan Hariciye nazırile tekrar görüşecektir. Salâhiyettar mahafil bu mülâkata ehemmiyeti mahsusa atfediyor.

Salâhiyettar mahafilde hüküm süren kanaata göre Türk-Yunan müzakeratı zemininin günden güne temizlendiği merkezindedir.

Atina mahafilinin kanaatına göre bu defaki müzakere hüsnü intaç edilecektir.

Rusyaya ihracat

Portakal tacirleri ticaret şirketidnen müşteki

Haricî ticaret limitit şirketi faaliyete henüz başlamamıştır. Şirket şimdi tahkikatla meşguldür. evvelce Rusyaya ihracat yapan tacirler bu şirketin faaliyetini yakından takip etmektedir.

Hatta tacirlerden bazıları şirketin ihracat işine başlamadığından şikâyet etmektedir.

Mersinden şehrimize gelen birkaç tacir portakal satışı için şirkete müracaat etmiştir.

Şirket henüz ihracat işine başlamadığını henüz tahkikatla meşgul olduğunu bildirmiştir.

Bu portakal tacirlerinden biri vaziyet hakkında ticaret odasına şikâyette bulunmuştur.

Tacir şikâyetinde "haricî ticaret şirketi tetkikatını ikmal edinceye kadar bizim portakallar çürüyecektir.,, demektedir.

Rusyaya ihracat işlerini yapması lâzımgelen Haricî ticaret Türk limited şirketi müdürlerinden Cemal B. dün bir muharririmize demiştir ki:

— İhracata başlıyabilmek için işleri yoluna koymakla meşgul bulunuyoruz.

İhracatın teehhürü dolayısile bize bir şikâyet ve müracaat yoktur. Yakında ihracata başlıyacağız.,,

Bir takrir

Çocuklar üstü kapalı yerlere geç vakit girmiyecek

ANKARA, 22. (Telefonla)— Yarın mecliste Himayei etfal reisi Fuat beyin küçük çocukların umumî sinemalara ve gruptan sonra da üstü kapalı umumî mahallere girememeleri hakkındaki takriri müzakere edilecektir.

Bu münasebetle Sıhhiye vekili de izahat verecektir.

Bu takrire göre, çocuklar gruptan sonra üstü kapalı umumî mahallere giremiyeceklerdir. ve gündüzleri ancak terbiyevî ve ahlakî filimler gösteren sinemalara gidebileceklerdir. Çok ehemmiyetle telâkki edilen bu mesele hakkında bazı mebusların söz alması ve mübhemiyetin izalesi için maddelerin daha sarih bir hale getirilmesinin talep edilmesi muhtemeldir.

Kara müşteşarlığı

ANKARA, 22. (Telefonla)— Orduya geçen Müdafaa vekâleti Kara müşteşarı Hâlit paşanın yerine fırka kumandanlarından Feyzi paşanın tayini mükarrerdir.

Tasarruf günü

İş Bankasının ameleden ricası

Çocuklarını tasarrufa alıştırmak ve israftan menetmek.

İş Bankası Umum müdürü CelâlB.

İş Bankasının tasarrûf günü çarşambaya parlak bir surette tesit edilecektir. Çarşamba günü bankanın yıl dönümü olmak münasebetile de merasim yapılacaktır.

Çarşanba günü bankada bir ıhlamur ziyafeti verilecek ve bu ziyafete Türk annelerile muallim hanımlar davet edilecektir. Bu ziyafette erkek olara kyalnız gazeteciler bulunacaktır.

Bankanın Türk annelerinden evvelâ israftan kurtarmak için ricasi şu olacaktır: Evlâtlarını lâzımgelen terbiyeyi vermek, sonra onları tasarrûfa alıştırmak için ayni ihtimamı göstermek. Muallim hanımlardan da ayni şeyler rica olunacaktır. Bu merasimde bulunmak üzre İş Bankası umumî müdürü Celâl bey bugünkü ekspresle şehrimize gelecektir.

O gün İş Bankası ailesinin tasarrufa nasıl başladıkları anlatılacak, bütün memurların on para bile artırsalar onu kumbaralarına atmağa ahtettikleri izah olunacaktır.

İş Bankasının tasarrûf kumbaralarının gördüğü rağbet malûmdur. Son tasarrûf cidalinin başlamasından sonra bir kumbara edinmek için vaki olan müracaatlar azamî haddine vasil olmuştur. Bu kumbaraların iktisadî seferberlikte deruhte ettiği vazifenin ehemmiyeti tak dir olunmaktadır. Çarşamba günü tasarûf kumbaraları arasında kura çekilecek ve kazanan kumbara sahiplerine muhtelif mükâfatlar verilecektir.

Matbuat hatıralarım

Matbuatımızın en faal ve en emektar bir uzvu olan, kırk senedenberi meslekten ayrılmıyan ve çok kıymetli hizmetler yapan Ahmet İhsan Bey matbuat hatıralarının Abdülhamit zamanma ait olan ilk kısmını uyamış (Serveti fünün) gazetesinde neşretmişti. Ahmet İhsan Bey, meşrûtiyetin başlangıcından sonra olan ikinci kısmını, Milliyet'te neşredecektir. Ahmet İhsan Bey bu vukuatin içinde bulunmuş olması dolayısile bu yazıları pek meraklı ve enteresan olacaktır. Gerek son yirmi senelik tarihimizi, gerek matbuatın iç yüzünü tenvir edecek olan bu yazıların birincisini Salı günü dercedeceğiz. Diğer yazılar haftada bir defa çıkacaktır.

— 26 —

Büyük Reisin gazeteciler mülakatından sonra Halk ile hususî hasbıhalleri

içtimaî ıslahattan bahsolunuyor, Ankaraya bazı radikal tasavvurlar atfediliyor. Bu rivayetlerin mahiyeti nedir?.. Bütün bunoktalar halk için meçhul idi. Gazinin İzmit halkına bir konferans vereceği çoktan şayi olmuştu. Gazinin resmi bir nutuk değil, halk ile hususî ve samimî bir hasbihal yapacağı riva yeti ise sabırsızlığı arttırıyordu.

Gazi Hazretleri bir gece geç vakitlere kadar gazete başmuharrirlerile görüşmüşlerdi. Fakat mülâkattan sonar neşrolunan şeyler, umumî beyanattan ibaretti. Bu mülâkatın intibalarını ifade eden bazı yazılar ise daha ziyade merakı tahrik ediyordu.

İzmit mülâkatından sonra Falih Rıfkı bey gazetesinde diyordu ki:

"İlk defa hürriyet ihtilâlinin sancağını açan, bu sancak altına çağırdığı fedaî ve kahramanlarla dört sene içinde büyük bir ordu ve yeni bir devlet kuran ve bir millet kurtaran Mustafa Kemal Paşa, bugün bir inkılâp mücahedesinin başında ve başlangıcındadır.

Şimdiye kadar bu memlekette kurtarıcı fikirler yok değildi. Fakat ilk teceddüt günlerinden beri gelip geçen nesiller arasında hiç kimsede bu fikirleri tatbik edecek cesaret ve feragat yoktu. Mustafa Kemal Paşa mahvolmuş zannolunan orduyu ihya ettikten ve bu ordu ile imkânsız zannolunan zaferi kazandıktan sonra herkesin şüphe ve tereddütle gördüğü inkılâp ve teceddüt fikirlerini ortaya attı. Zira: O biliyordu ki ruhları sırf bu mefkûrelerle tutuşmuş reislerin arkasında, sırf kendi çocuklarının iradesi ve fedai nefsi ile halâsa eren bu vatan ve bu milleti, tekrar Istanbuldaki Saray ve Babıâliye teslim etmek cinayettir.,,

Ahmet Emin Bey yazdığı makalede: "İzmite giderken betbince idim, şimdi endişelerimin yersizliğini anladım!,, diyordu.

Nihayet bugün Gazi Hazretleri, İzmit halkına hislerini, fikirlerini ve heyecanlarını şu suretle anlattı:

Gazi — "İzmitin muhterem ehalisini bu suretle yakından selâmlamakla çok bahtiyarım. İzmit, Türkiyenin en kıymetli, en mühim bir beldesidir. Çok mühimdir, çünkü dünyanın en mühim bir şehrinin âdeta mahallesidir. Çok mühimdir, çünkü lâtif bir koyun kenarında münbit, feyizli güzel bir şehirdir. Hatırlardadır ki daha yakın vakıtlara kadar İzmit, düşman ayaklarının altında çiğneniyordu. Ehalisi zulüm görüyordu. Bütün memleket işgalin istiraplarını çekiyordu. En nihayet Türk ordusu bütün düşman orduları üzerinde tesirini hissettirmeğe muvaffak olduğu gün, burada sizi taciz eden düşman kıtaları sizi bırakıp gitmeğe mecbur oldular. İşte ben ondan sonra idi ki ilk defa olarak buraya gelmiştim. O vakit güzel memleketinizi, muhterem halkınızı yakından görmek ve onları kucaklamakla derin bir sürur ve haz duymuştum. O günlerin hatıralarını şimdiye kadar çok derin hislerle muhafaza ettim ve daima muhafaza edeceğim. Bugün ikinci defa olarak ayni hatırayı mahallinde ihya ediyorum. Çok memnunum.

Bu ikinci ziyaretim, ordumızın zaferinden sonra vuku buluyor. Sulh murahhaslarımız bu ande Lozanda bütün dünya heyeti murahhasalarile karşı karşıya bulunuyorlar, memleket ve milletin talihini lâyık olduğu surette tesbite çalışıyorlar.

Arkadaşlar, size hitap için tesbit edilmiş hiç bir zeminim yoktur. Maksadım, doğrudan doğruya sizinle kardeşçe, arkadaşça, halkça müdavelei efkârda bulunmaktır. Onun için benden bir diskur veya bir konferansa intizar etmeyiniz. Müsahabemizin bir taraflı olmaması için bilâistisna hepinizden rica edeceğim. Bugünkü ahval ve şeraite göre kalbinizden, fikrinizden neler geçiyor? Neleri öğrenmek istiyorsunuz? Hangi noktalarda tereddüdünüz var? Hal ve atiye ait düşünceleriniz

Devamı var

Yıl baş[illegible] yaklaş[illegible]rken..

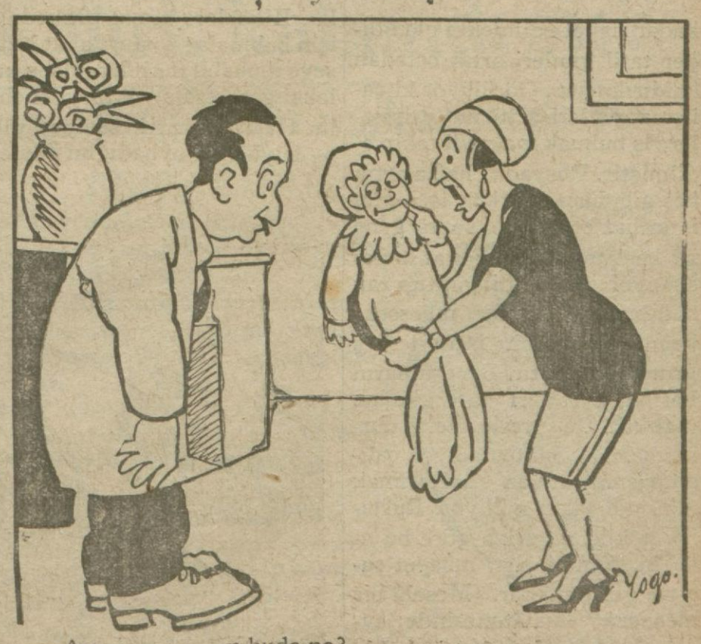

— Am[illegible]n buda ne?
—Ne olacak, yıl bası.hediyesi dün gece kapımın önünde buldum

HARIÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Leningrad'ta işçiler.. Gazete satan kadın.. Boyacı uyuyor!

Rusya'da hafta beş gün.. her kes dört gün çalışıyor, besinci gün dinleniyor!

Rusya'da artık pazar günü.. diye bir şey kalmamıştır..

Beşinci gün kilise yerine halk müzeleri gezmiye gitmektedir

72 haftaya çıkarılan sene zarfında bundan böyle istihsalâtın çok artacağı ümit ediliyor..

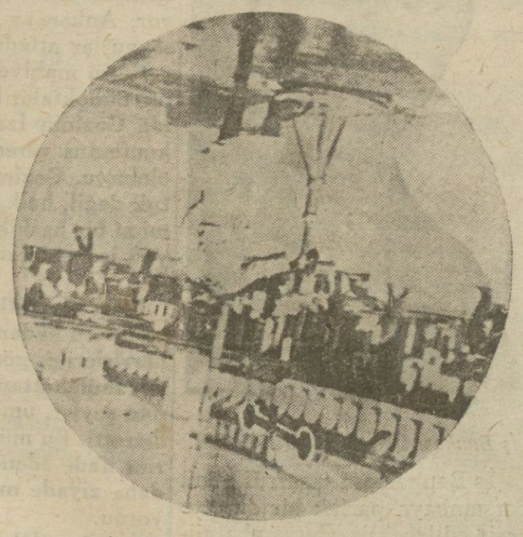

İşaret memuru vazife başında

Moskovadan yazılıyor: — Bütün Rusyada istihsalâtı artırmak için yeni bir usule müracaat edilmiştir. Rusyada artık pazar gününün bir tatil günü olarak kalmasma lüzum görülmemiş, yeni usule müracaat eden Sovyet Rusya dinî bir mahiyette olduğunu düşünerek parazı kaldırmıştır. Bu şayanı dikkat bir tertip, adeta bir takvim oyünudır. Teşrini evvelden beri tatbik edilen bu usule göre memleketin çalışma senesi yetmiş iki haftaya taksim edilmiştir. 1 Mayıs ile ferdası gün ile Sovyet inkılâbının yıl dönümü olan 7 Teşrinisani ve ferdası gün ile 23 şübat günü müstesna olmak üzre şimdiye kadar riayet edilmekte olan diğer tatil günleri artık ortadan kaldırılmıştır. Görülüyor ki çalışma günleri arttırılmış, işsizlere iş bulmak maksadi takip edilmiştir. Rusyada hafta artık beş gündür. Herkes, işçi, gün istirahat etmekte, sonra gene işe başlamaktadır. Fakat herkesin ayni günde tatil yaptığı zannedilmesin... Her müessese kendi işini gören işçileri beş grupa ayırmıştır. Bu gruplarm her biri ayrı ayrı tatil gününe maliktir. Bu suretle işlerin durmamasına, mütemadiyen çalışılmasına imkân hazırlamak maksadı takip ediliyor. Rusların noktai nazarına göre bu usulün ilk neticeleri müspet surette görülmüştür. Meselâ bir mensucat imalâtanesinde evvelce 800 amele çalıştığı halde bu usulün tatbikindenberi bu miktar 1,000 işciyi bulmuştur. Fakat umumî istihsalâtta ne netice elde edildiğini anlamak için rakam ve istatistiklerin neşri bekleniyor. Fakat bir hesaba göre istihsalâtın umumî yekûnu artmış olacaktır. Zira senenin bütün pazarları ortadan kalkmıştır. Senenin elli iki pazarı ortadan kalktığı gibi evvelce tatbik edilen üç tatil günü de çalışılmaktadır.

Bir de bu usulün konmasında amil olan noktai nazara göre dört gün çalışıp, beşinci gün dinlenen bir işçi, altı gün çalışıp haftanın yedinci günü istirahat eden bir ameleden daha çok istihsâle kabiliyetlidir, deniyor.

Karı başka, koca başka... Bu tatil usulünün diğer neticelerinden de bahsetmeli: Meselâ bir kadın bir yerde çalışıyor, kocası da başka bir yerde.. Çocukları daha başka bir yerde çalışıyor, yahut da mektepte değil mi?... Şimdi bu ailenin müşterek bir tatil günü olamıyor!... Kadının tatil gününde çocuğu veya kocası evde değildir. Adamın dinleneceği gün de karısı iştedir!...

Moskova'da bir otel kapıcısı ve bir köylü kadın

Bir birlerine bakanlar!..

Caddelerde, tramvaylarda tuhaf bir manzara hasıl oluyor: İşten çıkanlar karşılarında o gün tatil yaparak gezmekten dönenlere yan gözle bakıyorlar. Kadınlar tatil günlerini de ekseriya sinemalarda geçiriyorlar. Kiliselere kimse gitmediği için bubinalar boşturFakat kiliseye mukabil müzeleregiden kalabalığın hesabı yoktur; denebilir. Halkın maarif seviyesinde ne büyük rol oynadığını söylemeğe hacet varmıdır...? Votka satılan yerler saat üçten evel açılmaz. Onun için içki içenler de tatil günlerde bu saata kadar vakit geçirmek için müzelere gidiyorlar. Müzelerde bir dühuliye alınıyor. Fakat halkın toplu sürette giderek istifade etmesi için bu dühuliye bir kişiden çok alındığı halde yirmi kişi beraber giderlerse her birinden alınacak dühuliye beşte bire iniyor!...

Her gün iş ve her gün tatil olduğu için sokakların, tramvayların kalabalığı daima nazarı dikkati celbediyor. Sovyet hükûmeti travay adedini arttıracaktır. Fakat beşinci günde en şayanı dikkat kalabalık müzelerde, daima bir çok resimler teşhir edilen yerlerde göze çarpıyor...

Leningrad'ta tramvay makasçısı kadın!

Rus steplerinde bir deve arabası

Çinde

Tahkikat yapılamadı

Bundan ne Rusya, ne de Çin hoşlanmadı

TOKYO, 21. A. A. — İngiltere, Fransa, Japonya, ve Amerikanın Harbin konsolosları Mançurideki vaziyet hakkında tahkikat yapmak üzre hususî bir trenle Mançuli şehrine gitmek istemişler, fakat Haylarm 75 mil cenubu şarkîsinde kâin Mientuhodan ileri geçmeğe muvaffak olamiyarak öğleden sonra Harbine dönmüşlerdir. Konsolosların tahkikat yapmak tasavvürünün ne Çin, ne de Rusavvürünün ne Çin, ne de Sovyet memurlarının hoşuna gitmediği haber alınmıştır.

Nankin hükûmetine müzaharet

LONDRA, 21. A. A. — Şankhaydan bildiriliyor: Şankhay valisi Yenhsisham tamimen gönderdiği bir telgrafta Yankçe nehrinin şimalinde bulunan orduları mürakabesi altına almak şartile Nanken hükûmetine müzaharet göstereceğini beyan etmiştir.

Yeni İngiliz sefiri

MOSKOVA, 21. A. A. — İngiliz Sefiri Sör Esmund Ovey itimatnamesini taktim etmiştir.

Fransada

Tahdidi teslihat

Ingiltereye bir muhtıra yollandı

PARİS, 21. A. A. — Fransa hükûmeti İngiltereye gönderdiği bir muhtırada Fransanın bahrî teslihatın tahdidi meselesine müteallik umumî noktai nazarını izah etmiştir. Bu muhtırada bahrî tahdidi teslihatın Akvam Cemiyeti tarafından hallonulması lâzımgelen umumî tahdidi teslihattan bir cüz olduğu, Kara deniz hava teslihatının biribirine bağlı addedilmesi icap ettiği beyan olunmaktadır Fransanın isteyeceği harp gemilerinin miktarı millî müdafaasına ait ihtiyaçlara istinat edecektir. Bahrî teslihât meselesi alâkadar memleketlerden herbirinin muhtaç olduğu emniyetselâmet teminatına göre nazarı itibara alınmalıdır.

Almanyada

Yeni yeni tebeddüller

BERLİN, 21. A. A. — Brandeburg eyaleti valisi Berlin şehrininePrusya hükûmeti namına gönderdiği bir tezkerede Berlin şehrinin idaresinin bugünden itibaren Prusya hükûmetinin nezareti altına geçtiğini bildirmiştir. Bu tezkerede bazı malî ahkâm da vardır. Bu tedbir belediye meclisinde ve Berlinin siyasî mahafilinde büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Yeni istikraz

BERLİN, 22. A. A. — Alman bankaları konsorsiyonu Alman hükûmetine 350 milyon marklık bir kredi açmıştır. Hükûmet bu parayı1930 mayısının 15 inden itibaren ellişer milyonluk aylık taksitlerle ödeyecektir.

Kabineden istifa

BERLİN, 21. A. A. — Reisicümhur Hindenburg M. Hilferding ile maliye müsteşarı M. Popitz in istifalarını kabul etmiştir.

Rayhştag meclisi M. Hilberding e ademi itimat beyan edilmesi hakkında komünistler tarafmdan verilen takriri reddetmiştir. Meclis gayrimuntazam borçlarm tesviyesi için bir itfa sermayesi vücuda getirilmesi hakındaki kanun lâyihasını birinci ve ikinci kıraatlerinde, tütün resmî ile hububattan alman gümrük resimlerinin artırılması hakkındaki lâyihaları da üçüncü kıraatinde kabul etmiştir. Meclis gece yarısı yeniden toplanacaktır.

Bugün

Hep o endişe!.

Fransız parlementosunda son haftalar zarfında cereyan eden münakaşalarda bir hayli mebus içlerindeki derdi döktü.

Bu münakaşalar harbiye ve bahriye bütçelerinin müzakeresi vesilesile zuhur etmiştir. Bahriye bütçesinin müzakeresi sırasında bahrî tahtidi teslihat meselesi hararetle mevzu bahsolduğu gibi harbiye bütçesi konuşulurken de dillerin ucuna gelen kelime "Almanya,, oldu.

Almanyanın istikbalde Fransa için bir tehlike teşkil ettiğini ileri süren bazı Fransız mebuslarının endişelerine Almanyada salâhiyettar bazı adamlar cevap vermek lüzumunu hissettiler. Bunlar diyorlar ki:

"En mühim harp vesaitinden mahrum olan Almanya her türlü asrî vesaite malik olan devletlerin ordularına karşı ne yapabilir..,,

Bugün Almanyanın resmî ordusu 100,000 kişiliktir. "Resmî,, diyoruz, çünkü memleketin diğer öyle bir takım teşkilâtı vardır ki bu vasıtalarla geçenler daima askerliğe alıştırılıyor. Bu takdirde 100,000 kişilik resmî ordunun bir gün gelip de seferberlik yapmak lâzım gelince 400,000 kişiye çıkarılmiyacağını kim temin edebilir?... İşte Almanyanın hiç bir zaman silâhlarından tecrit edilmediğini ve istikbalde müthiş bir kimya harbine hazırlandığını iddia eden Fransızlar bu suali soruyorlar.

Bütün bu münakaşalar, bu neşriyat neyi gösteriyor.? Umumî harpten maglup olarak çıkan ve on bir senedir. kendini her suretle toplamağa muvaffak olan bir memleketin eski galiplerinde idame ettiği endişeyi değil mi?

Bu endişeler mukabil tedbirleri hazırlatıyor. Bir taraftan Fransa-Almanya arasında mukarenet tesisine çalışmak üzre her iki memleketin fikir adamları teşkilât yaparken bu kabil münakaşaların nasıl bir tezat vücude getirdiğini söylemeğe hacet-var mı?

İngilterede

Kabinenin vaziyeti

LONDRA, 21. A. A. — Hükûmetin geçen perşembe günü mecliste kazandığı zayif ekseriyet müzakere edilen lâyiha üçüncü kıraatinde reye konulduğu zaman alınacak neticeler hakkında kendisini endişeyesevketmektedir. Amele fırkasına mensup birçok mebusların intihap dairelerindeki taraftarlarını yeni intihabat ihtimalinden haberdar etmiş oldukları söylenmektedir.

LONDRA, konferansı hakkındaki Fransız notasına İtalya hükûmeti tarafından verilen cevap M. Briand'a tevdi edilmiştir. M.Briand matbuata bu hususta hiçbir tebliğde bulunmamıştır.

Malî sene başı

PARİS, 21. A. A. — Meb'usan meclisi malî senenin 15 teşrinisanide başlaması hakkında sosyalistler tarafından verilen tatil takririni 265 muhalif reye karşı 330 reyle reddetmiştir, ve malî seneye mebde olarak 1 nisan tarihini tesbit eden hükûmet teklifini el kaldırmak suretile kabul eylemiştir.

Lehistanda

Kabinenin teşkili

VARŞOVA, 21. A. A. — Reisicümhur yeni kabineyi teşkile M. Barteli memur etmiştir.

Romanya ile münasebat

BÜKREŞ, 21. A. A. — Lehistan ile Romanya arasında akdedilmiş olan mütekabil adlî müzaharet ve konsolosluk mükaveleleri imza edilmiştir.

Din dersleri

Maarif vekâleti Millî talim ve terbiye dairesince verilen bir kararda Din derslerinin eskisi gibi müfredat proğramı dairesinde tedris edileceği, ancak bu derslerden talebeye not verilmiyeceği ve imtihan yapılmıyacağı alâkadarlara bildirilmiştir.

Topal paşa nerde

ANKARA, 22. (Telefonla)— İsmail Hakkı paşa Akköprüde Amir beyin çini fabrikasında eski arkadaşı Hayri beyin nezdinde misafirdir.

Dün ve bugün fabrikadan dışarıya çıkmamıştır.

Son Haberler

Mühim bir lâyıha

18 yaşını bitirenler memur olabilecekler

ANKARA, 22 (Telefonla) — Maliye Vekâleti tarafından hazırlanarak Başvekâlete takdim edilen lâyihaya göre 18 yaşını ikmal etmiş her Türk Memurin kanunu dairesinde memur olabilecektir.

Ancak memuriyetleri namzetlik devresi olarak geçecektir. Bunlara sinni askeriye dahil olup ta askere alındıkları takdirde, kısa müddetli sınıftan dahi olsalar, memuriyetle alâkadarı kesilecek kendilerine maaş verilmiyecektir.

Hasılatta fazlalık

Tütünlerimiz için mühim bir kitap hazırlanıyor

Ankara, 22 (Telefonla) — Tütün inhisarı umum müdürü Behçet bey yarın akşam Istanbula dönecektir. Behçet burada bulunduğu müddet zarfında civardaki Vilâyetlerde teftişatta bulunmuştur. Behçet bey inhisar idaresinin yeni faaliyetinden bahsederken karton fabrikası ile ip, şerit, yedek edevatı imalâthanesi yapmağa teşebbüs ettiğini söyledi ve hazırlanan beş aylık istatistiğe göre geçen seneye nisbetle idarenin hasılatında geri kilo ve gerek lira hesabile yüzde on nisbetinde bir tezayüt görüldüğünü de ilâve etti. Yeni seneden itibaren evrakı müsbiteler ve cetveller tetkikatı maliye gibi inhisarda yapılacak, muhabe teşkilâtı takviye edilcektir. İdare fedakârlık yaparak Tüün tünü için Türkçe ve Fransızça büyük bir eser hazırlamaktadır. Kitap, haritalar, resimler, istatistiklerle en sahih malûm ve vesaikle teçhiz edilecektir. Bunun için bir komisyon teşkil dilecektir.

Alınan para nedir?

Tayyare Cemiyeti sui istimal haberlerini tekzip ediyor

ANKARA, 22 (Telefonla) — Tayyare Cemiyeti İzmir gazetelerinde mevzubahsedilen sui istimal meselesi hakkında bir tekzip neşretti. Bu tekzipte 27 bin bilet satmakla işe başlıyan İzmir şubesinin satışı 92 bn bilete çıkardığı tasrih edilmekte ve Cemiyete bir buçuk milyon lira kazandıran ve bu tezayüde amil olanlarm sui istimali söylenen adamlarm gayretleri olduğu ve İzmirde dağılan bu paranın bey'iye olduğu zikredilmektedir. Müdüle muhasebecinin müstafa addedilmesinin bu işle alâkası olmadığı tekzipte yazılmakta ve sui istimal edildiği söylenen paranın emek mukabili verildiği bildirilmekte ve bu hususta yanlış neşriyat yapan Anadolu gazetesile onu takip eden diğer gazeteler neşriyatı teessüfle tekzip edilmektedir.

Vekillerimizin konferansı

Ankara, 23 (Telefonla) — Hukuk mektebinde her salı günü verilmekte olan konferanslar meyanında vekillerimiz de konferanslar vereceklerdir.

İlk konferans, Adliye vekilinin "demokrasinin endişeleri,, mevzulu konferansıdır.

İkinci konferans Dahiliye vekilinin belediye, ve üçüncü konferansta maliye vekilinin "paramız,, mevzulu konferanslardır.

Ciddî bir şey yok!

Osmanlı Bankası da diğerleri gibi bir rapor verecek

Ankara, 22 (Telefonla) Osmanlı bankası müdürlerile burada Maliye vekâleti arasında yapılan müzakerelerde yegâne müspet netice şundan ibarettir:

Bundan evvel Devlet bankası için diğer mütehassıs zevattan alman raporlar gibi Osmanlı bankası da çok kısa bir zaman içinde Maliye vekâletine bir rapor verecektir. Ciddî addedilebilecek başka hiç bir netice yoktur.

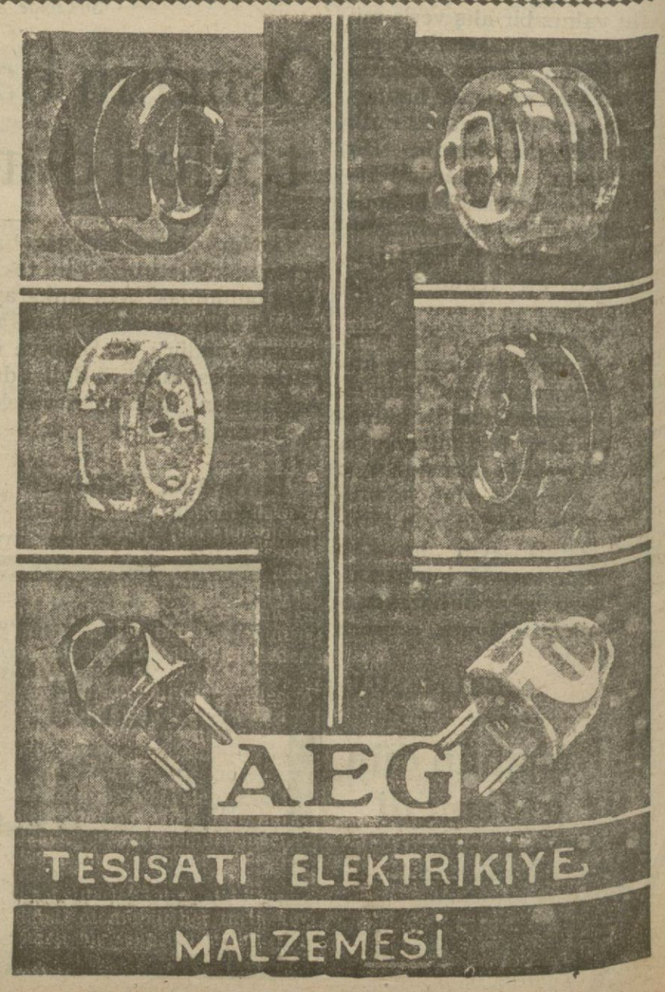

Şehrimizdeki iranlıların memleketlerine çağırıldıkları ve gitmiyenlerin tabiiyetten iskat edilecekleri doğru değil..

İstanbuldaki İranlıların telâşına sebep yok

uradaki Iranlıların memleketlerine çağırıldıkları asılsızdır

Rızahan Pehlevi

İstanbuldaki İranlılerin adedi ondokuz bin değil ancak 3500 dür

Iran konsolosu davet rivayetlerini katiyetle tekzip ediyor

Işsiz Iranlılar arzu ederlerse memleketlerine iade ediliyor

"19000 Iranlı telâşta...,, Bu serlevha altında dünkü sabah refiklerimizden biri çok şayanı dikkat bir haber veriyordu. Bu haber şudur:

Tahran hükûmeti şehrimizdeki bütün tebaasını Irana davet etmektedir. Bu emre itaat etmiyenler Iran tabiiyetinden iskat ve emvalü emlâkini zaptedilecektir.

Istanbulda bulunan Iranlılar bir seneye kadar memleketlerine avdete mecburdurlar. Bu bir sene zarfında memleketlerine avdet etmiyen Iranlılar ana vatana döndükleri zaman şiddetli bir cezayı nakdîye tabi tutulacak, ve yine gitmemekte ısrar edenler tabiiyetten iska edileceklerdir.,,

Viskonsul Abbas Han

Iran sefiri Frugi Han

Refikımızın verdiği bu haber şehrimiz İranlıları arasında heyecanı mucip olmuştur. Bir çok kimseler konsoloshaneye giderek işin hakıkatini öğrenmek istemişlerdir Bizim salâhiyettar mahafil nezdinde ve İran konsoloshanesinde yaptığımız tahkikata göre bu haberin asli esası yoktur vekimbilir nasılbirmuzip tarafından uydurularak gazete sütunlarına geçirilmiştir.

İran Viskonsülü gazetede bu haberi okuyunca hayret içinde kalarak bunun katiyen yalan olduğunu söylemiştir. Konsolos bey demiştir ki:

— Evvelinden nihayete kadar böyle bir şey yoktur. Ne İran hükûmeti böyle bir karar vermiş, ne de İranlılara böyle bir şey tebliğ edilmiştir.En kat'î şekilde tekzip edebilirsiniz.,,

Refikımız bu haberi verdikten sonra şehrimizde mevcut İranlıların adedini (19000) e çıkararak aralarında bir takım tsnifler yapıyor. Bu malûmata nazaran Istanbuldaki İranlıların (4300) ü çaycı ve kahveci, (1300)ü kum, taş ve sair inşaat malzemesi nakliyecisi (700) i malzemesi nakliyecisi tütünkâğıt ve kırtasiye taciri,(1200)ü çuvalcı, mütebakısi de tüccar, müteahhit, doktor, bakkal, kaçap vesair meslek erbabıdır.

Halbuki bizim alâkadarlardan öğrendigimize göre şehrimizdeki bütün İranlıların yekûnu 3500 ile 4000 arasındadır. Muhtelif meslek erbabının nisbeti hakkında ileri sürülen rakamlarda müthiş mûbalaga vardır. Meselâ bütün Istanbuldaki çaycı ve kahveci İranlılar 50 ve nihayet (60)ı geçmez. Tütüncülerinn adedi. 7000 olarak gösterilmiş. Halbuki İranlı tütüncüler, (50)ye varmaz. Tefecilere gelince, bunlardan nihayet 8-10 kişi kadar kalmış olmalıdır. Kum, kireç vesaire taşıyan mer kepçilerden ise nümune olarak bir tane yoktur.

1300 çuvalcı var deniliyor. Bunların da adedi (200) ü güç bulur. 500 kırtasiye tacirinden bahsediliyor. Halbuki İstanbul da bu işle meşgul 25-30 kişi ancak sayılabilir.

Görülüyor ki refikimizın verdiği ma'lûmat bir esasa istinat etmemektedr.

Bizim öğrendiğimize göre, yukarda kaydettiğimiz gibi bugün Istanbuldaki miktarı (3500 4000)i tecavüz etmez. Vakıa eskiden Istanbulda 10000 kadar İranlı vardı. Bugün diğerleri işsiz kalarak memleketlerine dönmüşlerdir. İran konsoloshanesi iki sene evvel 7-800 İranlıyı memleketlerine iade etmiştir.

Ciddî bir iş tutamayıp elân boşta gezen 300 kadar İranlı daha vardır. Bunlardan arzu eden ler de peyder pey gönderilecekler dir.

Dün görüştüğümüz İranlı tacirler gazetede çıkan bu haberi hayretle karşılıyarak hususî hecelerile:

—Pes... bu memleçet herimizin öz melmeçetim, izdi.. Eyranlılarla Türkler gardeşti! tarzında sözlerle şehrimizde belli başlı ticaret işlerile uğraşan İranilerin zaten seyyar ve geçici olduklarını memlekete sık sık gidip geldiklerini burada kalmakla hem memleketimize hemİrana faydalı olduklarını söylemişlerdir.

Bir tütüncü şunları söylemiştir:

— Ne mene mübalgadır buki, İslambulda seçciz yüz tefeci var diye ceridelere geçiptir. Bizim Eyranda tuhaf deriz. Munlar bohça içinde tefarik sa tadardı. Şimdi bu tefeciler, Eyranıdat bile azaluptur. Dört min beşyüz çaycıya menim gülesim geldi. Acep İslambul içinde munun yarısı kadar gahveci çaycı var mı?,,

Ecnebi şirketlerden türklerin listesi istendi

Ticaret müdüriyeti ecnebi şirketlerdenTürk memurlarının listesini istemiştir. Ecnebi şirketler memurin kadrolarında yüz de yirmi beş nisbetinde türk memur bulundurmağa mecburdurlar. Şirketlerden bundan aşağı memur kullanan olursa tecziye edilecektir. Türk memur istihdamına ait karara en ziyade sigorta şirketleri riayet etmektedir.

Tayyare şehitleri

İhtifali pek parlak olacak

Cemiyet müdürü Fehmi B. in beyanatı

Tayyare cemiyeti müdürü Fehmi B.

Tayyare cemiyeti tayyare şehitleri ihtifali için büyük bir merasi mproğramı hazırlamaktadır. Bu hususta kendisile görüşen bir muharririmize cemiyet müdürü Fehmi B şu beyanatta bulunmuştur:

— Tayyare cemiyeti tayyare şehitleri için bir ihtifal merasimi hazırlamaktadır. Cümhuriyet Halk fırkasında "milli merasim" encümeni toplanarak programı tespit etmektedir. Son içtima yarın yapılacaktır. Bu içtimada esasen tespit ettiğimiz teferrüatı son defa konuşacağız. Merasim kânunusaninin 27 sinde Fatihte abidenin önünde olacak ve askerî resmî geçitle başlıyacaktır"

Fehmi B. yeni tertip tayyare piyangosu hakkında da demiştir ki:

— Bu işle resen piyango müdüriyeti meşgul olmaktadır. Mamafi bize vakî bir çok müracaatlardan bu tertibin halkı çok memnun ettiğini öğrendik.Halkın hiç eksilmiyen rağbetinin bu son tertip ile daha çok tezayüt edeceği muhakkaktır."

Zekâi B. Ankaradan geldi

Sabik Müşkirat umummüdürü ve yeni dainler vekili Zekâi B., Ankarada, idarei inhisariyeye ait işlerle meşgul olmuş ve yeni vazifesine ait talimatda alarak dün sabah şehrimize gelmiştir. Zekâi B. kendisini gören bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

Dainler vekili Zekâi B.

"— Ankara'dan bugün geldim Burada hususî işlerimle meşgul olmaktayım. Birkaç güne kadar Parise gideceğim. Düyunu umumiye sui istimalile alâkadar olmadım. Müşkirat hukuk müşaviri Asim B. in müdiriumumîliğe tayini kat'iyet kesbetmiştir. Şimdi inhisardaki vazifemi Asim B. e devrediyorum. Paris'te ilk içtimam ne vakit olacağını bilmiyorum.Fakat içtimam yıl başından sonra olması muhakkak görüyorum."

İftihar edilecek bir muvaffakıyet

Pangaltıda Gazi Halâskâr caddesinde 124 numarada Şekerci Kalyoncu zade İsmail Hakkı bey müessesesinin Avrupanın müteaddit sergi ve panayırlarına gönderdiği mamulâtı fevkalâde mazharı takdir olmuş ve Şarkın şekercilik rekorunu kazandığına dair Hakem heyetlerinin muhtelif takdirnamelerini kazandığı istihbar kılınmıştır. Bu Türk müessesesinin kazandığı bu muvaffakiyet memleket namına mucibi memnuniyettir.

Fırtına dehşetli

Karadenize fırtınadan vapurlar çıkamayor

Bir İspanyol vapuru karaya otuzdu

Karadenizdeki karayel fırtınası bütün şiddetini mühafaza etmektedir. Şiddetli rüzgârlar Akdenizde de, gemilerin seyrüseferine manî olabilecek şekilde dalgalar husüle getirmiştir. Birçok vapurlar, Büyük derede havanın sükûnetini beklemektedir. Şimdiye kadar hiçbir gemi dışarı çıkmağa cesaret edememiştir. Fırtınaya yolda tutulan bazı gemiler, saatlerce cesim dalgalar arasında bocaladıktan sonra bin müşkilâtla buğazdan içeri girebilmiştir. Dün geç vakit limanımıza gelen bu ecnebî şileplerin kaptanların ifadesine nazaran, Karadenizde hüküm süren fırtına görülmemiş bir şidettedir. Bütün bu gemiler, büyük dalgalar arasında kaybolu pbatmak tehlikesine maruz kalmışlardır. Seyrisefainin bazı vapurları da Karadeniz ve Akdenizde limanlara iltica etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Fırtına yüzünden, liman haricinde büyük bir gemi, uzun bir müddet dalgalar arasında çalkandıktan sonra karaya düşmüştür. Öğrendiğimize göre kaza boğaz haricinde [illegible] burnunda olmuştur. [illegible] de gemi dört bin tonluk İspanya bandıralı Tiflis vapurudur. Bir İngiliz tahlisiye gemişi, vapurun tahlisi için kaza mahalline hareket etmiştir.

Balkanlarda kar yağıyor

Kış Balkanlarda daha şiddetli bir surette devam ediyor. Gelen haberlere göre Sofyada hararet sıfırdan aşağa 4 dereceye kadar inmiştir.

Kar fırtınası yüzünden birçok yerlerde telgraf direkleri devrilmiş muhaberat inkıtaa uğramıştır. Balkanlarda karın ir tifai bir metroyu da bulmuştur.

Balkanlardaki fırtına yüzünden konvansyonel iki saat teehhürle şehrimize gelmiştir.

Dünkü ekspres treni da saat 8,5 teehhürle şehrimize gelmiştir.

Meyhanelerin listesi hazırlanıyor

Dahiliye Vekâleti birahane ve meyhaneler hakkında yeniden tetkikat icrasını bildirmişti. Polis müdüriyeti bunların listesini yaparak Vilâyete göndermiş ise de bazı noksanlar olduğu cihetle iade edilmiştir.

Müdüriyet bu noksanları ikmal ettikten sonra Vilâyetçe tetkik olunacaktır.

Meyhanelerin bilhassa sıhhî ve inzibatî cihetleri, vaziyetleri tetkik edilecektir. Tetkik, evvelce yapılan tahdit esaslarına göre yapılacaktir. Mamafi birahane, bar, meyhane sahiplerinin geceleri açık bulundukları saatlere dair makul itirazları da dinlenecektir.

Avrupaya tetkik seyahatı yok

Viyana ve Dresden şehirlerindeki hayvan borsaları hakkında tetkikatta bulunmak üzre Avrupaya gitmek için bir heyet hazırlanmış isede kambiyo hakkındaki karar mucibince bu seyahate müsaade edilmemiştir. Ziraat bankası tarafından Avrupaya tetkikata gönderilecek heyetin de seyahati ayni maksatlate hir olunmuşur.

Matbuat hatıraları

Haber aldığımıza göre, Ahmet İhsan bey'in matbuat hatıralarına ait yazdığı eser, maarif vekâleti tarafından mekteplere ve muallimlere tavsiye edilmiştir. İhsan bey, bu mevzu hakkındaki ikinci kısmını Millivet'te nesredecektir.

Millî tasarruf cemiyeti şubesi bugün teşkil edilecek

Emanetteki içtimaa davetler, matbuat ve müessesat mümessilleri davet edildiler

Kahveciler ve çaycılar müsterilerine çay, kahve ıhlamur verecekler

Yerli malları memleketin her tarafında tamim etmek ve israfa nihayet vermek için Ankarada başlayan büyük ve millî iktısat ve tasarruf mücadelesi çok hayırlı tesirler göstermektedir.

Bilhassa Ankarada Gazi hazretlerinin köşklerinde kahve ve çayı kaldırmaları ve Başvekil İsmet paşa hazretlerinin matbuat erkânına verdiği ziyafette çay yerine ihlamur ikram etmesi derhal umumî bir alâka uyandırmıştır.

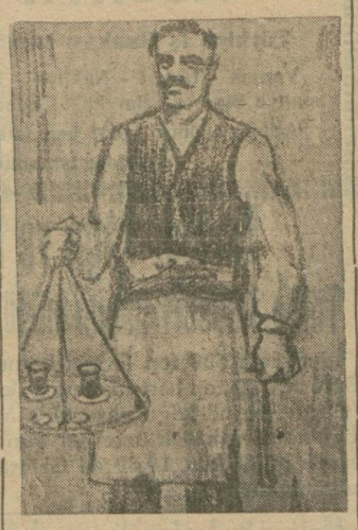

Bunu ehemmiyetle nazarı itibara alan kahveciler cemiyeti, iktısadî seferberlikte uhtelerine terettüp eden vazifeyi bir an evel ifaya karar vermiştir.Cemiyet, kahvehanelerde ihlamur da bulundurmak ve bunu kahve müdavimlerine hatırlatacak reklamlar yaptırmak suretile kahve ve çay sarfiyatının mümkün mertebe azaltılmasma çalışmasını müvafık görmüştür. Esasen artık bir çokları kahve yerine ihlamur içmeğe itiyat haline koydukları için kahvehaneler, bu ihlamur ihtiyacını temin için tertibat almaktadir. Bu sene ihlamur gayet bol ve ucuz olduğu için ihtiyacı tatmin mümkün olacaktır. İş Bankası İstanbul şubesi de çay ve kahve adetini kaldırmıştır. Diğer taraftan, bu büyük memleket işinde çok şumullü vazifeler deruhte eden Millî iktisat ve tasarruf cemiyetinin İstanbul şubesini teşkil etmek üzre dün ihzarı bir içtima aktedilmiştir. Cemiyetin umumî merkez idare heyeti azasından Koca eli meb'usu Reşit Saffet, şehremini Muhiddin beylerle Fırka müfettişi Hakkı Şinasi paşa bu içtimaa iştirak etmiş ve şube teşkilâtı hazırlıkları görüşülmüştür.

Neticede sür'atle faaliyet gösterilmesi tekarrür ederek nizamname mucebince şubenin resmen teşkili için millî bankalar müdürleri, cemiyetler ve mühim iktısadî teşekküller mümessillerile Fırka ve matbuat erkânının davet olunması muvafık görülmüştür. Bu sabah saat on birde Şehremanetinde miktarı otuza baliğ olan bu zevatın iştirakile büyük bir içtimaa yapılarak şube idare heyeti, reis, kâtip ve veznedar intihabatı icra edilecek ve umumî merkezin muvafakatını istihsal etmek üzre şube teşkilâtı Ankaraya bildirilecektir.

Şubenin tabiî reisi Şehreminidir. kadın birliği, yerli ipeklilerin kadınlarımız arasında çok ciddî surette rağbet bulması maksadile bir içtimaa akti için Sanayi birliği tarafından vukubulan teklifi memnuniyetle kabul etmiştir. İçtimam güzide hanımların iştirakile bu hafta içinde Darülfünun konferans salonunda akti muhtemeldir.

Türkün vazifesi

Vatandaş!

1 — Iki kazanıp bir yiyeceksin.

— 2 Kaba, biçimsiz, pahalı da olsa her şeyin başında Türk malını arayacaksın...

3 — Yiyeceğine hiç bir ecnebi zerre karıştırmıyacaksın.

4 — Lüks, inci boncuğa para vermiyeceksin...

TÜRK TÜCCARI

1 — Türkiyede yapılabilen ve ya çıkan hiç bir şeyi avrupaya ısmarlamıyacaksın.

2 — Temiz mal satacaksın.

3 — Rağbet çoğaldıkça fiatları da çoğaltmıyacaksın.

4 — Ucuz almayı, ucuz satmayı, iyisini, satmayı bileceksin...

TÜRK FABRİKATÖRÜ

1 — Büyük istihsâl büyük sermayenin eseridir. Sermayeni tevhit ve teşrik edip büyük eserler vücude getirmeğe çalışmak ilk işin olmalıdır.

2 — Memleketimizde yapamadığımız fakat bolbol kullandığımız harcı âlem şeyleri yapmağa bak..

3 — Sanayii nesciyeden basma, pazen gibi Türk köylüsünün en çok kullandığı ve harice para verdiği manifatura eşyasını vücude getirmeğe çalış!.

Haydi vatandaş iş ve vazife başına!.

Bu ne acaip iştir, muamele yapacak türk kalmadı mı?

Bakkallar kooperatifi rum makarnacılarile anlaştı mı?

Neft sendikatle yaptığı mukavele hayli dedikoduları mucip olan Bakkallar kooperatifi şimdiden makarna işlerile ehemmiyetli surette meşgul olmağa başladı. Fakat, kooperatif müdürünün, mahiyetini gizli tuttuğu bu meseleye ait mükavele de hareretli bazı dedikodulara sebebiyet vermektedir.

Bilhassa mükavelede bir Rum fabrikatörün alâkadar olduğu ve bazı menafî temini istihdaf edildiği söylenmektedir.

Bakkallar kooperatifi namına makarna çikaracak olan fabrikanın yerini bile ticarî esrar den olduğunu ileri sürerek saklayan kooperatif müdürü Fethi Bey, şunları söylemiştir:

— Bizim Rum fabrikalarile alâkamız yoktur.

Kânunusani iptidasından itibaren kooperatif makarnaları piyasaya çıkmağa başlayacaktır.

Rum makarna fabrikalarile alâkadar olanlar belki de bazı mevki sahibi zevattır.

Biz gayri Türk anasırla teşriki mesai etmiş değiliz. Biz henüz kat'î hesabı yapmadığımız için makarnalarımızın fiatleri belli değildir.

Fakat şimdikinden yüzde on, on beş kadar ucuz olması muhtemeldir. Bu işi doğrudan doğruya kooperatif yaptığı için kârı da zararı da alâkadar bakkallara ait olacaktır."

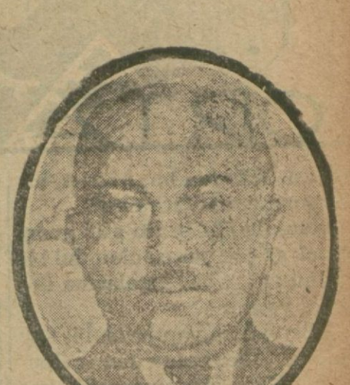

Bakkallar kooperatifi müdürü Fethi B.

Milliyet

ASRIN UMDESİ 'MİLLİYET,TİR

22 Kânunuevel 1929

DAREHANE—Ankara caddesi. No 100
Telgraf adresi: Milliyet, Istanbul
Telefon numaraları:
Istanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRFTLERI

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
2 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur.
Gazete ve matbaaya ait işler için müdürivete müraacat edilir.
zazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etme

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 5 en az 4 derece idi. Bugün rüzgâr mütehavvil hava kapalı, yağmur muhtemeldir.

FELEK

Yerli malı

Evet her şeyde memleketimizin mallarını kullanacağız ... Artık umarım ki, ediplerimiz, hikâyecilerimiz, mizah yazıcılarımız da ecnebi matahlarını bırakıp yerli malına rağbet eder ler!

MÜRUVETINI GORSUN

Öğreniyoruz ki Istanbul memurlarından bir zat Hopadan bir ayı yavrusu getirmiş. Yav ru pek sevimli şeymiş. Buna şüphe yok... Ayı yavrusu o kadar şirin şeydir ki çocuklara oyuncak yaparlar.. Memur beyin bir ayı yavrusu intihabı da şaya nı taktirdir. İngiltereden, Danı markadan yüzlerce liraya köpek getirmedense böyle bir yavru almak elbette müraccahtır. Şimdiki halde bu zata diyeceğimiz bu kadar...

Allah mürüvetini göstersin!

UZUN GECELER.

Dün geceden itibaren bir iki gece senenin en uzun gecesidir. Bana hesabı kuvvetli bir arkadaşım demiştir ki:

— Hiç bir şeye şaşmıyorum: Şu günler uzadığıhalde yine saatlerin kısa günlerdeki gibi 24 bulunuşuna taaccüp ediyorum!

Bu çocuk Fen Fakültesinde de okumuştur.. Bu günlerde gördüğün yok! Rast gelirsem, uzun geceler hakkında mutalaasını soracağım. Fakat Şair onu kime sormalı? Şu beytinde söylemiştir.

"Şebi yeldâyı müneccimle mu vakkit ne bilir„?

"Müptelâyı gama sor kim geceler kaç saat „ ?

FELEK

Mektepliler müsabakası

İş başına..

32 nci haftanın 2 nciliğini Darüşşafaka lisesinden 950 Feti bey kazanmıştır. Yazısı şudur:

"Azamî tasarruf, şiarı millimiz olmalıdır.„

"GAZİ„

Bu haftanın en mühim haberi: Türk malları müdafilerinin tuttukları saf, giriştikleri mücadeledir. Üç büyük Türkle bu seferberliğe atılan gazetecilerimiz, millî bankalar — bilhassa İş bankası — Türk iktısat mücadelesinin ilk mücahitleri olmuslardır. Pek az bir zamanda saltanatı, hilâfeti atan, kadını açıp hurafatı kaldıran başında şapkası, elinde lâtin harfli gazetesile dünya sahnesinde alkışlanan Türke karşı; Avrupa, gerek dahilde, gerekse hariçte açtığı iktısat harbinde kat'iyen muvaffak olamıyacaktır. Çünkü bu mücadeleye girişen ne sultanlar ve ne de Enver hükûmeti değil, büyük Türkiye Cümhuriyetidir.

Yakın bir zamanda Türkiyeyi asrî ziraat ve sanayi Türkiyesi yapacak ilk adım atılmıştır. Kendisinden başka her şeyi — giydiği, yediği — Avrupa mali olan Türk tarihe karıştır, ve , karışıyor. Her vatandaşın mukaddes vazifesi başına koştuğu bu zamanda hâlâ Man çester, Liyon,. . . ,. . . kumaşları giyenlere; istikbal: kendi oğulları lânet edecektir. Yerli mamulâtını giymemek için itizar edenler bilmelidirler ki, gösterdikleri çekingenlik M. Kemal Türkiyesine hasımlıktır.

Hâlâ, — Bizde fabrika yok ki; ne giyelim?. . . .
diyenler oluyor.

Türk fabrikalarının giyim istihsali, ayakkabı, çorap, trikotaj, kravat. . . . ihtiyaçlarımızı temin ettikten maada harice bile sevkediliyor. Şimdilik elbise fabrikaları ihtiyacın onda dördünü yetiştiriyorsa da, rağbetle pek az bir zamanda bu yekûn tamamlanacaktır. Yiyecek hakkında ise şu yazı kâfidir:

(Mütehassıslar; gıda ithalâtı yerine millî istihsalâtın her tarafta revaç bulmasile 30 milyon liranın memleketimizde kalacağını söylemektedir.).

Hülâsa; vatandaşa düşen iki millî vazife: Tasarruf ve yerli mallara rağbettir.

Gazimizin şu ulvî hitabesi Türk iktısat mücadelesinin ne kadar elzem olduğunu gösteriyor:

(İktisaden zayıf bir millet fakrü sefaletten kurtulamaz, kuvvetli bir medeniyete, refah ve saadete kavuşamaz, içtimaî ve siyasî felâketten yakasını kurtaramaz.)

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk mahkemesinden:

Hatice Nafia hanımın Şişlide Osmanbeyde Ay yıldız bakkaliye mağazası yanındaki apartımanda mukim Salim bey aleyhine ikame eylediği dava üzerine mumaileyh Salim bey namına gönderilen celpnameye elyevm ikametgâhının meçhul bulunduğu şarhedilmiş olması üzerine bermucibi talep yirmi beş gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilerek muhakeme 18/Kânunusani /930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat ondörde talik edilmiş olduğundan mezkûr gün ve saatte müddaaleyh bizzat gelmediği veya tarafından bir vekili musaddak gönderilmediği takdirde muhakemenin giyaben rüyet edileceği tebliğ makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

MİLLİYETIN EĞLENCELERİ

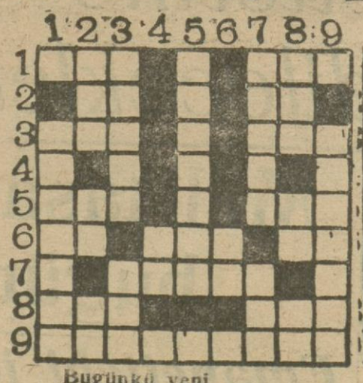

Bugünkü yeni bilmecemiz

Soldan sağa :

1—Anmak (3) Âdet(3)
2— Nida (2) Nida (2)
3 — Çatı üstü (3) Zeybek (3)
5 — Bir yemiş (3) Güzel (3)
6— Zaman (2) Çivi(3) Yadet(2)
7— Deli (5)
8— Tüylü hayvan (3) Beraber (3)
9 — Atların ön ayak kaldırmaları (9)

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

Yukarda aşağı:

1 — Kalınkafa (7).
2 — Avuç (3) Zaman (2) Nida (2)
3 — Kanın cevelân ettiği yer (5) Deveyi çökerten nida (3)
4 — Beraber (2)
5 — Hammal semeri (7)
6 — Arap harflarından biri (2)
7 — Berikinin aksi (5) Ne'min aksi (3)
8— Etajer (3) Nida (2) Nota(3)

ANADOLU
SIGORTA ŞIRKETI

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil edilmiştir.

Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliye maliye Sigortalarını kabul eder.

Adres: 4 üncü Vakıf han Istanbul

Telefon: Istanbul — 531 Telgraf: İmtiyaz

Karton, kâğıt ve bez mübayaası

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden;

İdere için 600 top birinci hamur kâğıt 750 top ikinci hamur kâğıt ve 750 top sarı mukavva ile 100 top siyah İngiliz bezi ve 100 top ebruli kâğıt pazarlıkla mübayaa edilecektir. Taliplerin nümuneleri görmek üzre her gün müracaatları ve 30-12-929 pazartesi günü saat 10,30 da Galatada mübayaat komisyonunda bulnumuları.

Maliye kırtasiye deposu baş memurluğundan:

Vekâleti celile hesabına 31-5-31 tarihine kadar Avrupadan gelecek ve vilâyete sevk olunacak levazımı kırtasiyenin civar iskelelerinden Dolmabahçe ve Sarayburnundaki depolara nakliyesi mahfuz şartnamesi mucibince ve yirmi gün müddetle âleni münakasaya konmuş olup son fiat haddi lâyık görüldüğü takdirde 12-1-930 tarihine müsadif pazar günü zevali saat on dörtte ihalesi icra olunacağından talip olanların bir senelik nakliyatın bedeli muhammeni olan 5000 liranın yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçasını Defterdarlık veznesine bitteslim makbuzunu hamilen müddeti mezkûre zarfında Dolmabahçede saat kulesi karşısında maliye kırtasiye deposunda müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri.

Etibba odası reisliğinden;

Kayıt muamelâtı nihayet kânunusaninin dokuzuncu gününe kadar temdit edildiği talimatname mucibince son defa olarak ilân olunur.

Afyon S. I. M. müdürlühünden:

Memleket hastanesi Lâbratuvarı için malzeme satın alınacaktır Almacak malzeme listesi Istanbul S. İ. M. Müdürlüğündedir. Talip olanların 28-12-929 tarihine kadar vilâyet encümenine müracaatları ilân olunur.

Istanbul altıncı icra memurluğundan: Bir deynin temini istifası zamanında tahtı hacza alınan bir adet (Dizel) motoru ve teferruatı 29 kânunuevvel 929 tarihine musadif pazar günü saat ondan on bire kadar Üsküdarda çakır Hasan paşa mahallesinin Doğancılar meydanında 39 numaralı hanenin ittisalinde ki bilâ numaralı dükkânda ve keza 11 parçadan ibaret olan santrifoj makinesi yevmi mezkûrda saat onbirden on ikiye kadar Üsküdarda Balaban isklesinde 7 numaralı kömürcü Necip efendinin dükkânı ittisalinde ki mahalde irae suretile füruht edileceğinden talip olanların yevmi mezkûrda mahali füruhtta hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Istanbul dördüncü İcra memurluğundan:

Madam Eleni binti Apustolun madam Matilta binti Pilanşiden 338 senesinde ve 4659 muamele numarasile dayine uhdesine ipotek irae edilen Beyoğlunda Kâtip Mustafa Çelebi mahallesinin İbil sokağında atik 15, 17 cedit 15,17 numaralı kayden iki bap hane ve hali hazırda bir sakaf altında ikiye tefrik edilmiş ve arkasında salaş dükkânı muhtevi mahal otuz gün müddetle ihalei evveliye müzayedesine konmuştur. 15 numaralı hanenin ahşap kapıdan zemini Malta döşeli iki kısımdan müteşekkil taşlığa girilir taşlığın müntehasında zemini kırmızı çini maltız ocaklı ve bahçeye mevkii bulunan bir matbah ile taşlık üzerinde birisi merdiven altına müsadif iki adet ve odunluk kömürlük vardır. Bahçede salaştan yapılmış bir helâ vardır. Merdivenle asma kata çıkıldıkta bir sofa ve cephede bir oda asma kattan birinci kata çıkıldıkta bir sofa üzerinde üç oda bir helâ bir kiler bir aydınlık mahalli birinci katta iki odada medyune asma katla işbu kısımdaki madam Jozefin müstecirdir. İkinci kata çıkıldıkta bir sofa üzerinde bir oda iki kiler bir aydınlık mahalli ve arka tarafta zemini tahta döşeli açık alt kısımdaki çatıya müstenit bir muvakkat tarasa ile çatının arasına girilir bir mahal. Bu kısımda madam Matilda Haçamarti müstecirdir. Elektrik ve terkosu vardır. 17 numaralı haneye ahşap kapı ile zemini çini döşeli bir koridor üzerinde bir oda koridor müntehasında zemini kırık malta döşeli bir matbah mahalli mevcut ve arka tarafta bahçeye bir methali vardır. Koridorun ortasından ahşap merdivenle asma kata çıkılır. Asma katta bir sofa ve bir oda vardır. Vasil efendi müstecirdir. Hanelerin arkasında Abdullah efendi sokağı üzerinde etrafı hurda saç ve kısmen enkaz dıvarile salaş bir dükkân mahalli olup derununda Vasil efendi müstecirdir,. Hane ahşap ve muhtacı tamirdir. Hududu: Sağ tarafı Kadriye hanım hane ve bahçesi, sol tarafı Civelekyan hanesi, arkası Abdullah efendi sokağı ve cephesi İpil sokağı ile mahduttur. Mesahası ber mucibi senet ikiyüz yirmi arşın olup yüz kırk arşını bir sakaf altındaki iki kısımdan müteşekkil bina elli iki arşını Abdullah efendi sokağındaki salaş dükkân mahalli mütebakisi aralık mahallidir,. Kıymeti tamamı 4500 lira kıymeti muhammenelidir. Talip olanların kıymeti muhammenesinin yüzde onu nisbetinde pey akçesini müstashiben 929/5805 dosya numarasile 25/1/30 tarihinde ve fazla malûmat dosyasından ita edileceğinden saat on dörtte on beş buçuğa kadar daireye bizzat veya bilvekâle müracaat eylemeleri ilân olunur.

Dehakâr ve coşkun
MARION DAVIS
Suh ve çapkın çehreli
MARION DAVIS
20 den fazla şaheserin mübdi
MARION DAVIS
Önümüzdek perşembe akşamından itibaren
ASRÎ SINEMADA
şimdiye kadar görülen filimlerin en cazip ve en hayretaveri olan
AŞK AZAMETI
filminde arzı endam edecektir
Metro Goldvin Mayer filmidir
Perde aralarında DUO KOMENGA zengin repertuvarında

Önümüzdeki çarşamba günü matinelerinden itibaren NOEL yortuları münasebetile
Melek sineması
HAROLD LOYİD in
temsili
A T E Ş G İ B İ
son derece kahkahalı komediyi ve ayrıca Bobbi Verson un ODUNDAN HİNTLİ iki kısımlık komediyi irae etmek suretile neş'eli ve eğlenceli hafta başlayacaktır.
Hergün saat 16,30 matinesile suvarede
ROZITA BARIOS ve KASTROLAR

K L A Y V B R U K un
en güzel filmi
S İ L İ K Ç E H R E L E R

A T E Ş E V L A T L A R I
Tamamen renkli sesli filim mümessili
RİŞARR DİKS

A L T I N

A L T I N

Son iki günden istifade ediniz.
MELEK SİNEMASINDA
ancak yarın akşama kadar (suvare dahil) iraesine devam edilecek olan
MONTE KRISTO
şaheserinin ikinci ve son devresini görürsüz.
Hamiş : MONTE KRISTO filmi hiç bir yerde ve hiç bir vakıt iki devresi birden gösterilmiyecektir.
16,30 matinesile suvarede ROZITA BARIOS ve KASTROLARI

A L T I N

Dört müstesna artist:
LİAN HAİD
JİNA MANES
ALFONS FRİLAND
ve ANDRE NOKS
İMDAT
harikulâde filminde önümüzdeki perşembe akşamı
MAJIK SİNEMASINda

ŞEHREMANETI

Tepebaşı tiyatrosunda salı günü akşamı saat 21-30 da yalnız muallim ve talebeye
Kafes
arkasında
5 perde
Yazan: Müsahıp zade Celâl
cuma günleri matine saat 15,30 da her cumartesi akşamları için fiatlarda tenzilât yapılmıştır.

Levazımı kırtasiye mübayaası

Tütün inhisarı umum mudürlüğünden:

İdare için alınacak 69 kalem levazımı kırtasiye kapalı zarfla münakasya konulmuştur. Taliplerin numuneleri görmek üzre her gün müracaatları ve 30-12-929 pazartesi günü saat 11 re kadar zarflarını Galatada mübayaat komisyonuna tevdi etmeleri.

Hali tasfiyede bulunan

Ankara milli mensucat

TURK ANONIM ŞIRKETI TASFIYE MEMURLUGUNdan:

1— Hali tasfiyede bulunan Ankara Millî mensucat Türk anonim şirketine ait olup Ankarada sarı kışla civarında kâin mensucat fabrikasının icra olunan müzayedesinde teklif edilen 70,000 lira bedel ile maa müştemilât talibine ihalei evveliyesi icra kılındığından işbu mıktara asgari yüzde üç zammiyle mezkûr fabrikayı şartnamesi vechile iştiraya talip olanlar arasından en fazla bedel teklif edene ihalei katiyesi 20 kânunusani 930 günü saat on beşte ivra edileceğinden işbu müzayedeye ştirak edeceklerin vakti muayyeninde Ankara Zafer caddesinde Zafer Otelinde müteşekkil tasfiye mmurluğuna müracaatları.

2 — Fabrika hakkındaki izahatı ve müzayedeye iştirak edecek lrin riayete mecbur oldukları şeraiti havi yeni tanzim olunan şartname arzu edenlere derhal posta ile gönderilir.

Orman mektebi âlisi

mezunları cemiyetinden:

Iki orman mühendisi bey tarafından müteaddit meslekî sualleri müş'ir olmak üzre meslektaşlara gönderilen matbu mektup muhteviyatı ile cemiyetimizin hiç bir alâkası olmadığı hasıl olan zaruret üzerine ilân olunur.

Sucuk ve yaprak satışı

Halkalı ziraat mektebi Rektörlüğünden:

18 kanunuevvel 29 da satılacak iken talibi çakmaması hasebile geri kalan mektebimiz mahsulâtından 12 teneke salamura yeprak ile (266) kangal sucuk 25-12-29 çarşamba günü pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin yemvi mezkûrde saat on beşte defterdarlık binasında müessesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelmeleri.

Istanbul Üçüncü Hukuk mahkemesinden:

Bakırköy, Yenimahallede (I-inci) sokakta (68, 70) No. arsanın sahibi Foti efendinin kayip ve mefkut ve hayat ve mematı meçhul bulunmasına binaen vakfı canibine icaresi verilmediğinden icarenin feshi ve ahare teffiz salâhiyetinin verilmesi talebile Istanbul Evkaf Müdiriyeti tarafından müddeaaleyh Kosti efendi aleyhine açılan davadan müddeaaleyhe tebliğ için gönderilen iptidaî lâyiha hali gaybubette bulunduğu şerhile bilâ tebliğ iade kılınmış olmakla kayip hakkında malûmatı olanların mahkemeye haber vermesi zımnında bir sene zarfında altı ayda bir defa ilânı takarrür etmiş olduğundan birinci defa olmak üzre ilân olunur.

"Milliyet„in tefrikası 17

miştin. Karşına bir Ahmet, bir Mehmet çıkmıyacak mı?

«İstanbulda, senin gibi genç, güzel, az çok parası olan dul bir kadını rahat birakmalarına ihtimal yoktur.

«Senin için yapılacak bir şey var, vakit kaybetmeden evlennek. Eğer evlenmezsen, her hangi bir erkeğin eline düşmeğe mahkûmsun. Bundan kurtuluş yoktur.

Önüne, sevebileceğin bir adam çıkmışken fırsatı kaçırma. Dünyada, ayağına gelen saadeti körkörüne tepenler, ömürlerinin sonuna kadar bedbaht yaşamağa mahkûm olan budalalardır.

Hem bu dünyada bir günlük beylik beyliktir. Bu söz kulağında küpe olsun. Bir günlük bile olsa saadet tepilmez. Gönlünü geniş tut, boş sözlere kaprılıp, manasız hükümler verme. Bir takım safsatalı nazariyeler gütme. Aklın varsa keyfine bak kızım.»

Bu sözlerim pek hoşuma gitmemişti. Açık konuştuğun, düşündüklerimi olduğu gibi, doğru söylediğim için bana kızdın, kaşlarını çatıp somurttun.

— Ben artık o adamın yüzünü bile görmek istemiyorum! deye haykırdın.

Ben sözümü kestim, fazla ısrar etmedim.

İki gün sonra, için için kıvranmağa başladın. İstanbula gitmek için cân attığını anladım. İstanbula gitmek istiyor, fakat bir türlü bahane bulamıyordun.

Biraz da benden utandığından açıktan açığa:

— Şefiği göreceğim geldi, İstanbula gideceğim! deyemiyordun.

Ben de inadıma susuyor, arzunu anlamamazlıktan geliyordum.

«Hele sabredeyim, diyordum, bir şey söylemeyim, günün birinde nasıl olsa kalkıp gidecek.»

Oğlumun Avrupaya seyahati yalanını ben tek başıma uydurmadım, bu ikimizin birden hatırına geldi. Sen, olur mu, olmaz mı? deye düşünmedin bile derhal bavulunu hazırlamağa başladın.

Hazırlığını yan gözle süzüyordum. Sarohana geldingeleli, bir gün bile giymediğin ipekli kombinezonlarını, geceliklerini kemali itina ile yerleştirdiğini görünce, mevut olan âkibeti sezdim.

Başıma geleceği evvelden tahmin ettiğimden, mektubunu okuyunca hiç şaşmadım.

Ben esasen günleri sayıyor, tarihleri kaydediyordum. Tahminimde yirmi dört saat aldanmışım.

Şimdi sana gene biraz vâaz edeceğim. Ben söyliyeceklerimi söyleyeyim, sen ister dinle ister dinleme.

Bir hafta dâhâ, istediğin gibi eğlen, zevket. Fakat bir hafta sonra kendini topla, iradeni eline al. Gönül arkadaşı ol amma, gönül oyuncağı olma.

Âşkın sihirine kaprılıp, gönül oyuncağı olan kadınların âkibeti iğrençtir. Gözünü aç, yoksa... karyola, karyola dolaşırsın.

İkinci bir yatak maceranı dinlemem . . .

Galipten Nimete

Muhterem Nimet,

Bursaya gittim, Şefikle görüştüm. İstanbula gelip seninle konuşmam kabildi amma, mektup yazmağı tercih ettim. Karşında olursam yüzünü görürsem,belki yazacaklarımı söyleyemezdim.

İzahat ve tafsilât vermeden evel, emrini yerine getireyim: «T».

Evet Nimetçiğim, maâlesef tehlike var, hem de büyük bir tehlike!

Eğer, bu seferki kadın da, şöyleböyle bir kadın, basit bir hatun kişi olsaydi, rahatımı hiç bozmazdım, hattâ bu son maceranın ne kadar zaman süreceğini de tahmin edebilirdim.

Bazı kadınlar vardır; yüzlerinden, ne kadar zaman sevilebilecekleri anlaşılır.

Kadın vardır, yirmi dört saat sevilir, kadın vardır bir hafta sevilir ve kadın vardır bir aydan üç aya kadar sevilir. Zaman kadının sevilme değerinin mizanıdır.

Kadının bakışı, duruşu, söz söyleyişi, nüfuzu nazarı olan bir erkeği bu hususta aldatmaz.

Sevilme değeri yirmi dört saatten- üç aya kadar olan kadınlardan korkulmaz. Bunlar zararsiz mahluklardır. Sevdada tehlike üç aydan sonra başlar. Bir erkeği, üç aydan fazla kendine raptetmek kuvvetinde olan kadınlardan korkulur.

İşte Şefiğin yanındaki kadında ben bu kudreti gördüm ve korktum.

Tehlike mevcut Nimet.

Biliyorum, şimdi bana soracaksın:

— Ne yapayım? deyeceksin.

Ne yapman lâzım geldiğini tamamile bilmememe rağmen sana:

— Şimdilik hiç bir şey yapma! deyeceğim.

Çünkü burda yapılmak üzere aklâ gelen bir şey var: Bursaya gitmek.

Sakın ha Nimet, bunu yapayım deme, Bursaya gitmenin faydasından ziyade zararı olur. Şefiği biraz daha keybedersin.

Bence beklemek lâzımdır. Ben de aldanmış olabilirim. Malûm ya, çabuk parlıyan âteş çabuk sönermiş. Belki benim telâsım lûzumsuzdur. Seni çok sevdiğim için, hissiyatıma fazla kaprılmışımdır. Hele biraz daha bekleyelim.

Ellerinden öperim kardeşim

Bitmedi

Poliste

Evli bir kadın nasıl kaçırıldı

Battal Hacer H.ı zorla mı yoksa arzusile mi kaçırdı?

Küçük pazar'da sabunhane ...nda 9 numaralı evde o... hammal kürt Mehmedin ...ındaki çok genç ve güzel ... Hacer, H., Fatma isminin... kadın tarafından ayartı... kaçırılmıştır. Öğrendiğimi...re Hacer H... net ile evl... bir sene ol... ur. Faka... kız kürt M... de varma... evel "Ba... isminde b... e nişanlı ... ve birbirl... seviyorla... Kız Mel... e evleniye... Battal mi... sir olmuş,b... Hacerin evi... pencereler... aşlamış, ... üzden mal... olmuş. N... et bunda... müddet eve... al mahkû... etini ikmal e... k çıkmış.Ha... kocası Mehmedi sevmedi... in aralarında daima kavga ...muş.

Kaçırılan Hacer H.

...eçen cuma, Fatma isminde ...kadın, Hacerin evinin kapı... çalıyor, kapıyı açan Ha...e:

- Kızım, diyor, arkadaki ar...a seni validen bekliyor.

Hacer, hiçbir şeyden şüphe...miyerek giyinip, kadının ar...ından arsaya gidiyor. Fakat ...de ne baksın!...

Annesini göreceğini zanne...ken, bıçaklı tabancalı Battal ...arkadaşı İbrahim'i buluyor. ...ttal ve arkadaşı kızın üzeri...çullanıyor, alıp kaçırıyorlar. ...is tarafından yapılan taki...neticesinde Fatma isminde ...bu düzenbaz kadın yakalan...ştır.

Fatma ismindeki bu kadın ...or ki:

"— Bir iki gün evel Battal ...ni geldi gördü. "Fatma, de...ben Haceri kaçıracağım. O... çok seviyorum. Eğer onu ...çıramazsam kocasını vuraca...n" Aklım başımdan gitti. He...n kızım annesine Battal'ın ...ylediklerini söyledim. Cuma ...nü o mahalleden geçiyor...m. Battal'ı bir arkadaşı ile ...raber Hacer'in kapısı önün... gördüm. Huylandım.Hemen ...acer'in kapısını çaldım. Ha...r'e: "Kızım, dedim, bu belâlı herifler seni bekliyorlar. Sakın dışarı çıkma. Fakat o beni dinlemiyerek hemen dışarı fırladı. Battal'la konuşmağa, gülüşmeğe başladı. Bir az sonra Hacer'in annesi çıktı. Ne konuştuklarını bilmiyorum. Battal bıçağını çıkardı. Üzerlerine yürümeğe başladı. Hemen polis çağırmağa koştum. Ben koşarken bir polis beni çevirdi". Fatma'nın ifadesi böyle olmakla beraber kaçırılma hadisesinde Fatma'nın iştiraki muhakkaktır. Hacer H. zabıtaca aranıyor.

Kolu kırılmış

Aksarayda oturan Belediye memuru Haydar Efendinin oğlu Fethi Aksarayda bir tramvaya atlamak istemiş, fakat müvazenesini kaybederek yere düşmüş ve kolu kırılmıştır.

113 lira mı çarpmışlar

Sirkecide Bahrisefit otelinde mukim Mehmet Efendi Karaköyden geçerken meçhul bir şahıs tarafından mantarcılık suretile 113 lirası çalınmıştır.

4 sirkat vakası

1 — Meçhul bir hırsız istiklâl caddesinde Madam Katinanın 28 kuruşunu çalmıştır.

2 -- Lângada camcı Rifat efendinin dükânına giren meçhul hırsız bir takım elbise ve 45 kuruş çalmıştır.

3 — 100 lira kıymetinde bir gramofon; Üsküdar vapur iskelesinden çalınmıştır. yüzbaşı Arif beye ait olan bu gramofonun hırsızı meçhuldür.

4 — Nişantaşında Dere sokağında yüzbaşı İrfan beyin hanesine giren meçhul hırsız bir Singer dikiş makinesini çalıp savuşmuştur.

Bodur Rıza yakalandı

Eminönü ve civarında devriye gezmekte olan sivil memurlardan Mustafa efendi, koltuğunda bir takım eşya taşıyan bir adamı şüphe üzerine yakalamış daha ilk sualler karşısında şaşıran bu adam kendisinin meşhur sabıkalılardan bodur Rıza olduğunu ve o gece Davut paşada polis ikinci şube memurlarından Mehmet efendinin evinden bir takım eşya ve hattâ polisin yeni almış olduğu müşambasını bile çaldığını itiraf etmiştir.

Komisyoncular birliği

Komisyoncular birliği idare heyeti intihabatı çarşamba günü yapılacaktır.

MİLLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Vilâyette

Yerli mal

Mekteplerin kiremitleri de yerli olacaktır

Heyeti Vekile buna karar verdi

Vilâyet daimi encümeni dün toplanmıştır. Bu içtimada mekteplerin ihtiyaçları hakkında bazı kararlar vermiştir.

Bu kararlar meyanında mekteplerin kiremitlerin de Heyeti vekile kararı mucibince yerli malından alınması vardır.

—o—

Hasan Rıza B.

Şehrimizde bulunan Riyaseti cumhur daire müdürü Hasan Rıza bey dün vali vekili Muhiddin beyi ziyaret etmiştir.

—o—

Tenzilâtlı satış ilânları

Beyoğlunda tenzilâtlı satış namı altında gayri meşru rekabet icra ettiği ve mütemadiyen depolardan mal getirerek satışa çıkardığı anlaşılan David'in ticarethanesi hakkında Ticaret müdüriyetince yapılan tahkikatın neticesi Ticaret odasına bildirilmiştir. Oda bu hususta ki tetkikatını bitirdikten sonra bu müessese âleyhine dava ikame edecektir.

—o—

Ankara birahanesinde arbede

Sirkecide Ankara birahanesinde sarhoş olarak gelen Parlak Hasan ile Rifiki Mustafa oturdukları masanın karşısında oturmakta olan Kâzım ve Kel Abdullah tarafından kendilerine atılan şişe ve bardaktan muğber olmuşlardır.

Bunlardan Mustafa altı yedi el silâh atmış çıkan mermilerden biri çalgıcıların yanında bulunan Bilâl efendiye tesadüf ederek ayağından yaralamıştır. Hasan derdest edilmiş Mustafa firar etmiştir.

—o—

Şoförler arasında kavga

Beyoğlunda Panorama palas lokantasında şoför Recai ile Kadri ve refikleri İzzet ve Seyfi aralarında kavga çıkmış Recaii darp ve cerh edildiğinden arkadaşları derdest edilmiştir.

—o—

Tabancayı karıştırırken

Üsküdarda koltukçu Yusuf Efendi kendisine emaneten bırakılan tabancayı karıştırmakta iken kazaen ateş almış sol elile, sol dizinden yaralanmıştır.

—o—

Başındadn yaralnmış

Sirkecide Hüdavendigâr caddesinde Ankara oteli altında kahveci Sait ile Güzel İzmir otelialtında kahveci Ali ve Rüfekasi arasında kavga çıkmış neticede Sait sustalı çakı ile boğazından ve ensesinden yaralanmıştır. Ali derdest edilmiştir.

—o—

İki kahveci arasında

Beyoğlunda kahveci Ahmet ile Muamer arasında münazaa çıkmış neticede Ahmet Muammeri başından yaralamıştır.

—o—

Bir şoför yaralandı

Kalyoncuda şoför Muzaffer ile Ahmet arasında münazaa zuhur etmiş neticede Ahmet Muzafferi biçakla cerh etmiştir.

—o—

12 günde 175 vaka

Kânunuevelin onundan dü ne kadar 175 polis vakası olmuştur. Bunlar arasında 97 sirkat 49 cerh hadisesi vardır. Hırsızların büyük bir ekseriyeti yakalanmıştır. Cerh vakalarının mühim bir kısmı sarhoşluktandır.

Otomobil ve tramvay kazaları neticesinde yaralananlar da bu yekûna dahildir.

Hırsızlıkların dörtte üçünü ufak tefek hadiseler teşkil etmektedir. Yaptığımız tahkikata nazaran 49 cerh vakasında ağır surette yaralananlardan 12 kişi ölmüştür.

Müteferrik H.

İrtişa tahkikatı

Kâmil B. 6,000 lira almakla maznun

Daha bazı memurlar isticvap edilecek

İrtişa meselesinde isimleri geçen memurlardan İstanbulda Maliye müfettişleri tarafından istiçvap edilecek yalnız sabık Maliye müdürü umumilerinden Kâmil B. değildir. Dosyada Maliye müfettişi kaydile ismine tesadüf edilen ve müteakiben tahkikat neticesinde Rüsumat müfettişi olduğu anlaşılan diğer memurların da ifadesine müracaat edilecektir.

Ele geçen kayde göre Kâmil B. altı bin lira rüşvet almış olmakla maznundur. Tahkikat dosyası meyanındaki ifadelerle delâilin ve vesaikin Kâmil B. aleyhine tecelli etmekte olduğu da mevsuk bir tebliğden öğrenilmiştir.

Kooperatiflere yazılmayan köylüye para yok

Kooperatiflerin azâsı olmıyan köylülere para ikraz edilmiyecektir. Bazı köylülerimiz hâlâ kredi kooperatiflerine azâ olmakta tereddüt ediyorlarmış.

Halbuki köylüyü kurtaracak vasıta olan bu kooperatiflere azâ olması gayet kolaydır. İkrazat mevsiminde bile olsa köylü bir beyanname vererek kooperatife dahil olabilecektir.

—o—

Askerî ceza kanunu

Yeni askerî ceza kanunu lâyıhası ile usulü muhakeme kanunu lâyıhasi, millî müdafaa encümeninde tetkik ediliyor. Encümen tetkikatına temyizi askerî müddeiumumîsi de iştirak etmektedir, Lâyihalar üzerinde bazı tadilât yapılmaktadır.

—o—

Güzelsanatlarbirliğinde tetkikat yapılıyor

Güzel san'atlar birliği Tiyatro şubesinden:

Azânın ellerinde bulunan Hüviyet varakalarının hükmûkalmadığından yenisini almak üzre birliğe göndermeleri...

Selânik Bankası

(Birinci sayfadan mabat)

tetkikatla meşgul olmaktadır.

Dün maliye müsteşarı Ali Rıza bey, bu mesele dolayısile borsada on beş gün kadar kambiyo üzerinde iş yapmaktan mennedilmesi muhtemel olan Selânik bankası direktörlerini ifadelerini almıştır. Çok telâşe düşen bu müdürler bankanın yaptığı muamelelerinde spekülosyon olmadığın ispata uğraşmışlardır.

Ali Rıza bey, bu hususta ki tetkikat ve tahkikatı neticelerini akşam vekâlee arzetmiştir. Tahkikatın şimdilik teehhüre uğramasını mucip olan hukukî cihet hakkında selâhiyettar zevat ketumiyeti muhafaza etmekte ve vekâletin emrile bu meselenin inaç edileceği pek yakında vaziyetin tavazzuh eyleyeceğini borsanın şimdi intizar vaziyetinde olduğun beyan etmektedir.

Dün İngiliz lirası (1028) kuruştan açılmış ve (1029) kuruşta kapanmıştır.

aPzar dolayısile öğleden sonra borsada muamele olmadığı için dün yapılan bütün kambiyo muamelesi (10,000) İsterlinden ibarettir.

Ali Rıza bey, evelki günküne nisbetle puvan fark olmakla beraber vaziyetin normal olduğunu, bilhassa temevvüçlerin azlığı da muamelâtın tabiî şekilde cereyanını gösterdiğini söylemiştir.

* * *

Dünkü nüshamızda Maliye müsteşarı Ali Rıza B. in gazetemize beyanatında: Eğer bazı zaif imanlı kimseler varsa imanlarındaki zaaf zail olacaktır,, cümlesi yerine bir tertip hatası olarak imanlarmdaki zaiflik kesbi kuvvet edecek şeklinde yanlış olarak çıkmıştır.

Arzı itizar ederiz.

Emanette

Ekmek

Kışın pahalılanması ihtimali yoktur

Ekmek narhı 15 kuruş 10 paraya indirildi

Emanet ekmek narhını on para tenzil ile onbeş kuruş on paraya indirmiştir. Şimdiki halde bundan fazla inmesi mümkün görülmemektedir.

Ancak mahsul iyi olduğundan kışın pahalanması ihtimali mevcut değildir.

—o—

Ekmek ve francala narhı

Şehremanetinden: Bu ayın 24 ncü Salı gününden itibaren ekmeğin kilosuna 15 kuruş on para ve francalanın kilosuna 23 kuruş azami fiat vazedilmiştir.

—o—

Hamallığa talip olanlar çok

Şehremanetine son zamanlarda hamallık için birçok müracaatlar vaki oluyordu. Emanet bunların bir kısmını tayin etmiş ve bir kısmına da iş olmadığı cevabını vererek müracaatların arkasını almıştır.

Tahsil işleri

Müfettişler mıntakalarında işe başladılar

İstanbuldaki devairin malî işleri ve bilhassa kazanç vergisi tatbikatı görülen lüzum üzerine Maliye vekâleti tarafından gönderilen müfettişler tarafından tetkik ve teftiş edilmektedir.

Maliye müfettişlerinden Nazım Ragıp bey Defterdarlığı, Faik ve Nihat Alî beyler Beyoğlu cihetini, Halit, Namık Kemal ve Esat beyler İstanbul cihetî maliye tahsil şubelerile Düyunu umumîye işlerini, Osman Cemil bey Balıkhane muamelâtını, Hakı Kâmil ve Tevfik beyler Bakırköy maliye işlerini, Mahmut bey ise Üçüncü kolordu muhasibî mes'ullüğü işlerini tetkik etmektedir. Vekâlet bazı teftişat için müfettiş Celâl Esat ve Hasan Fehmi beyleri de şehrimize izam etmiştir.

Teftişatın iki ay kadar süreceği muhtemel görülmekte ve ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Kumkapıda yangın

Dün akşam Kumkapıda bir kahve dükkânında çıkan yangın neticesinde bir kahve ile üstündeki ev yandıktan sonra ateş söndürülmüştür.

—o—

Üsküdarda karmanyola

Üsküdarda Nuhkuyusunda oturan bakkal Fehmi, ef. gece evine gitmekteyken, Yusuf ve İzzet isminde iki kişi önüne çıkarak, omuzundan bıçakla yaralayıp kaçmışlardır.

Fehmi efendi hastaneye kaldırılmıştır.

—o—

Adana pamukları dezenfekte edilecek

Adanadan Dezenfekte edilmek şartile İzmir mensucat fabrikalarına pamuk ihracatına müsaade edilmesi hakkında evvelce İktısat vekâletine yapılan teşebbüse gelen cevapta bunun için Adana pamuk istasyon müdürlüğüne müracaat ederek dezenfekte edilmesi bildirilmiştir.

Mersinde pamuk istasyonu olmadığına göre oradan ihraç olunacak pamuk için ne yapılacağı ayrıca sorulmuştu. İktısat vekâletinden bu kerre gelen tahriratta Mersinden sevkedilecek pamuk için de Adana istasyonuna müracaat etmesi bildirilmiştir.

Şu hale göre Adana çiftçileri pamuklarını pamuk istasyonunda dezenfekte ettirmek şartile İzmirdeki mensucat fabrikalarına ihrac edeceklerdir.

Ekonomi

İki inhisarda tasfiye

Şeker inhisarı kalktıktan sonra fiat 4 kuruş fırlayacak mı?

Şeker ve gazdan almacak inhisar resmi yeni gümrük tarifesi mucibince gümrüklerde alınacağından, bu idarenin beş kişiden mürekkep heyeti teftişiye kalemile, dört kişiden mürekkep tetkik heyetinin vazifesi de bu ay başından itibaren nihayet bulacaktır.

Şimdiye kadar 99memur mevcudu olan bu iki idarenin gerek memurların başka vazifelere nakilleri, gerek tasfiyeleri üzerine adetleri 40 a düşmüştür.

Tasfiyeye tabi tutulan memurlara dörder aylıkları nisbetinde ikramiye verilecektir.

Şeker ve gaz inhisar idaresi muamelâtı gayet dar bir kadro ile önümüzdeki Nisana kadar idare olunacak, Nisan da kâmilen rüsumat idaresine geçecektir.

Şeker inhisar resmi kalktığı zaman yüzde altı alan muamele vergisiyle okturuva resmi alınacaktır. Bu vergilerin yekünü şimdi alınmakta olan 8 kuruş inhisar resmini tecavüz edecektir.

Esasen gümrük tarifeleri yapıldığı zaman gümrük resmine 8 kuruş inhisar resmi de ilâve edilmiştir.

Bu suretle şekerin 4 kuruş daha pahalılaşması muhtemeldir. Bu hususta şeker tacirlerinden mürekkep bir heyet maliye vekâletine telgrafgla müracaatta bulunmuşlardır. Tacirler mu amele ve okturuva resimlerinin alınmamasını istiyorlar.

Fransa ile ticaret

Fransa ile aktolunan ticaret muahedesi ahkâmından bu hükûmetin müstemlekelerinin de istifade edecekleri dün Gümrük idaresien tebliğ edilmiştir.

İhracatımız hakkında

İktisat vekâleti tarafından vakı tebligat üzerine, Ticaret odası ihracatımız hakkında tetkikat yapmaktadır. Yakında hazırlanacak olan raporda, ihracatımızın miktarı, daha ziyade tezyidi çareleri, haric piyasadaki mevkii ve rakip memleketler emtiasına karşı nasil rekabet etmek lâzımgeldiği gösterilektir.

Ticaret odası intihabatı

Ticaret odası yeni heyeti idare ve divanı riyaset intihabatı kânunusani iptidasında yapılacaktir.

Istanbul mahkemei Asliye Birinci Ticaret dairesinden:

Mehmet Halet, Münir Hüsrev ve Bekir Sıtkı kollektif şirketi vekili Feridun Fikri bey tarafından muta arzuhal üzerine Istanbulda tütün gümrüğünde Cumhuriyet buzhanesinde mevcut 392 teneke ve 5292 kıye yağın bilmüzayede furuhtuna karar verilmiş olduğundan müzayedeye iştirak etmek isteyenlerin 24 Kânunuevvel 929 Salı günü saat 10 da mahalli mezkûrde hazır bulunmaları ilân olunur.

Kütahya vilâyetinin Gediz kazasında vaki kara pınar devlet ormanında elde mevcut kat'î işletme plânı mucibince senevi 1610=288 metre mikâp hesabile beş senede 8051/445 metre mikâp gayri mamul sarı ve kara çam eşçarı kat ve ihraç olunmak üzre beher metre mikâp gayri mamulü 661 kuruş bedeli muhammenle ve kapalı zarf usulile olbaptaki şartname ve mukavelenamesinde münderiç şeraiti mevzua dairesinde 7/12/929 tarihinden 7/1/930 tarihine kadar 31 gün müddetle müzayedeye vazolunmuştur. Müzayede 661 numaralı kanunun ahkâmı umumiyesi dairesinde icra edilecektir. Sureti müzayede ile şartname ve mukavelename muhteviyatlarını anlamak isteyen taliplerin Gediz orman idaresine ve Kütahya, Konya, Eskişehir Istanbul, Ankara , Bursa, Adana orman müdiriyetlerile İktisat vekâleti Orman müdiriyeti umumiyesine müracaat eylemeleri lân olunur.

PARA VERİLİR

1000 liradan 100,000 liraya kadar emlâk üzerine birinci derece ve ikinci derece ipotekle her yerden ehven faizle para verilir,ve Istanbulun şeref li mevkilerinde emlâk alınır ve satılır Galata Ada Han Yardım Yurdu Telefon: Beyoğlu, 3837.

Istanbul Vilâyeti Orman başmüdiriyetinden:

Tursun bey kazasında alaçam ormanının sukuldak mevkiinde iki buçuk sene müddet ve beher metro mikâbı 300 kuruş bedelle müzayedeye çıkarılıp talip zuhur etmeyen 3654-070 metro mikâp devrik çam eşcarı şeraiti sabıka dairesinde ve pazarlık suretile ihale olunmak üzre bir ay müddetle müzayedeye konulmuştur. Talip olanların Balikesir orman idaresine müracaatları ilân olunur.

Istanbul ticaret müdürlüğünden

Gümrük komisyoncuları Istanbul birliğinin senelik idare heyeti intihabatı 25/12/929 çarşamba günü Ticareti dahiliye gümrüğü binası dahilinde tatbikat mektebi salonunda yapılacağı ve saat 14 ten 16 ya kadar intihaba devam edileceği alâkadarane ilân olunur.

ÇIKTI

CEVDET KUDRET

in şiirleri

BİRİNCİ PERDE

bu hafta

ÇIKTI

Mahkemelerde

Hâkimi tahkir eden

Mme Marika ile Ali B. 4 ay hapse ve 133 er lira cezayi naktiye mahkûm oldular

Diğer maznunlar beraet ettiler

Dün ikinci ceza mahkemesinde Beyoğlu sulh ceza hâkimi Hamdi beyi ifayı vazife halinde tahkir etmekle maznun Marika ile Ali B. aleyhindeki davaya devam ve intaç olundu.

Hadise şudur:

Hamdi B. bir tahliye kararının infazı için vazifeten maznun Marikanın kiracı bulunduğu eve gider. Bu esnada Marika hâkime hitaben: "Siz allahtan korkmıyorsunuz, hakka nisbetle iş görmiyorsunuz" demiş ve kendisine gösterilmiş olan imzayı tanımıyarak: "Bu evrakı siz uydurıyorsunuz" demiş ve hüviyetinin sorulmasına karşı da tahkir ve istihzaî bir mahiyette asılsız cevaplar vermiş.

Marika ile ayni evde kiraci olarak bulunan diğer maznun Ali B. de karısı Nazmiye hanımın sevkile Hamdi beyin huzuruna gelerek:

— "Sen kim oluyorsun, benim karıma baston kaldırmışsın" diyerek tecavüzatta bulunmuş. Dinlenen müteaddit şahitler maznunların bu file mücaseretlerini teyit ettiler.

Müddei umumî muavini B. iddianamesini dermiyan ederek maznunların. "Fili mümanaat süretile vazife başında hâkimi tahbir ettikleri" şabit olduğundan tecziyelerini istedi.

Maznun vekili "esbabı mücibeli" müdafaasını dermeyan edeceğini söyliyerek istimhali müddet etti. Fakat mahkeme bu talebi reddederek müdafaanın derhal yapılmasını söyledi. Neticede mahkeme maznunMarikaileAli beyin4ay hapis ve133 er lira nakdiye mahkûmiyetine ve diğer maznun Nazmiye hanımın beraetine karar verdi.

— Yerli malı kumaşlarımız size gece ve gündüz için bu zarafet ve tuvaleti temin edebilecektir.

Hanımefendi, yerli malını her yerde arayınız!...

EDEBİYAT HAYATI

Müsahebe | **Şiire dair** II | *Cevdet Kudret*

Serbest Nazım
ve
Klâsik Nazım

Deli bir çayın geniş ve düz bir denize karıştığı noktada nasıl bir kaynaşma olursa, serbest nazım da Klâsik nazımla karşılaştığı vakit edebiyatımız da öyle bir hercümerç, öyle bir karşıklık oldu... Serbest nazmı tercih edenler, içimize müthiş bir ihtilâl ordusu gibi girdiler..

Bunlar demek istiyor ki: Bizim heyecan ve hislerimiz muntazam değildir. Onlar muayyen bir veznin hep bir boyda olan mısraları içine giremez..

Buna mukabil ben diyeceğim ki: Bu vezin, şimdiye kadar gelmiş ve geçmiş bütün dâhi şairlerin heyecanını en hurda teferruatına kadar göstermeğe kâfi gelmişti.

Siz, meselâ, Shakespear'den daha mı fazla bir his, bir ihtiras ve bir heyecan fırtınası içindesiniz?. Hayır.. Hiç zannetmem..

Baudelair, kitabı için yazdığı bir mukaddeme taslağında hatırımda kaldığına göre şöyle diyordu: "Şairane bir cümle ile bir hattı, yükselen ve inen bir hattı münhaniyi taklit edebilir - bu suretle musiki ve riyaziye ile temas eder -„

İşte, şairin asıl muvaffakıyyeti, böyle düz bir mısraın içinde bize muhtelif inhinalar gösterebilmesindedir. Yoksa, daire çizmek için satırları bir daire şeklinde yazmasında değildir. Bu şekle ait bir oyundur ve şiirin özü ile hiç bir alâkası yoktur.

Çerçeveyi kırmak, işin kolay tarafına kaçmaktır.

San'atkâr, san'atini bu dar çerçeve içinde, hokkabazlık etmeden, sun'iyyete düşmeden gösterebilen adamdır.

Meselâ, klâsik şiirde en sıkı bir çerçeveyi, Sone'yi alalım. Burada birinci kıt'anın her hangi iki mısraı kendi arasında kafiyeli olduğu gibi altındaki kıt'ada mukabili bulunan iki mısrala da kafiyeli olacaktır ve birinci kıt'anın diğer iki mısraı aynı şekilde, ikinci kıt'anın diğer iki mısraile kafiyeli bulunacaktır.

Görülüyor ki, burada dört tane bir cinsten, dört tane de diğer cinsten sekiz kafiyeyi sıralamak mecburiyeti vardır. Bir çok şairler, ayni cinsten bu kadar fazla kafiyeyi bir araya getirmekte büyük bir müşkülât çekerler ve ekseriya sun'iyete duşerler. Fakat işin asıl mahareti bu dört tane bir cinsten ve dört tane diğer cinsten olan sekiz kafiyeyi bize pek tabiî gelmiş gibi göstermektedir, San'atkâr buradaki bütün müşkülâtı belki zorlukla bertaraf edecek, fakat tabiî görünecektir.

Bize: "Vezin denilen şey gayrı tabiîdir" diyorlar.. Halbuki biz buna o kadar alışmışız ki, artık klâsik nazım kulaklarımıza tabiî, fakat serbest nazım gayrı tabiî gelmektedir.

Vezin ve kafiye denilen şey, bir tekâmülün neticesidir. İlk şiirlerde vezin ya pek düşkün, yahut ta hiç yoktu ve kafiye hemen baştanaşağı bozuktu.. Aradan bir çok asırlar geçmiş, birçok san'atkârlar bunu ıslah tadil ve tekâmül ettirmişler. Şimdi biz çıkıp bunu kâmilen yıkıyor ve gene eski hale rücu ediyoruz; bu, az çok ta, şehir hayatından çadır hayatına avdet etmeğe benziyor.

Esasen, gene kendi iddialarına göre, klâsik nazım yazmadan serbest nazma geçmek doğru değil ve terkip yapmadan tahlil yapmak yanlıştır. "Mademki aruz ve hece denilen iki unsura malikiz, bunlardan niçin istifade etmiyelim„ diyorlar.. Fakat mademki onlardan istifade edeceğiz, şu halde gene hecenin ve aruzun ahengini istimal edeceğiz demektir. Öyle ise bunları terketmekte hiç mâna yok...

Dikkat ediyorum, Nâzım Hikmet'in bir çok satırları ya tamamile aruz, yahut ta hecedir. Meselâ:

Değil bir kaç,
Değil beş on,
Otuz milyon,
Otuz milyon.

mısraları (mefailün, mefailün) gibi tamamen aruz olduğu gibi "Bahri Hazer„ manzumesinde bir çok satırları ya tamamen altı beş, yahut ta bu veznin cüzüleri olan 5 - 3 veya 6 unsurlarını havidir. Meselâ o şiirin bir parçasını şu şekilde de yazabiliriz:

..... Dalga bir dağdir, ...
Kayık bir geyik;
Dalga bir kuyu,
Kayık bir kova,

İniyor kayık,
Çıkıyor kayık, v.s.

parçaları muntazaman 5 er hecedir. Nâzım burada hecenin 6 + 5 veznini esas olarak almış ve daima bu veznin cüzülerini kullanmıştır. Yine bu şiirdeki:

Devrilen
bir atın
sırtından inip
şahlanan
bir ata
biniyor kayık

Parçaları:

Devrilen bir atın sırtından inip
Şahlanan bir ata biniyor kayık

şeklinde yazılırsa mevzun ve mükemmel iki mısra olur.. Şair esas olarak 7 + 7 veznini alsaydı, bu seferde onun cüzüleri olan 3 , 4 ve 7 unsurlarını kul lanacaktı..

Fakat bunu ilk şairler de böyle kullanırdı. Bu, vezni düşük bir aruz veya heceden başka bir şey değildir. Şu kadar var ki, Nâzim olduğu için bunu daha iyi idare ediyor ve vezni daha biçimli bir yerinde kırıyor...

Fakat burada hiç kimseye tariz ediyorum zannedilmesin. Nâzım bu işin daha ziyade ehli olduğu için, misalleri tercihen ondan aldım.. Ben burada sade ce kendi fikrimi ve kendi düşündüklerimi söyledim. O kadar!

CEVDET KUDRET

Nesir

Nasıl yaratıldık

Bize Allahın yalnız Âdemi yarattığını öğrettiler. Ne yanlış:

O gün ilk gündü ve Allah beyaz önlüğünün üstünde sıvanmış kollarını çaprazlıyarak büyük ve müstatil bir salona girdi. Uzun beyaz sakalı beyaz bir sel halinde, tıpkı denizlerde kaybolan nehirler gibi sessiz, önlüğünün beyazlığına karışıyordu. Alnının kat kat çizgileri altında henüz yeni doğmuş bir çocuk safiyetile bakan iri ve şeffaf gözlerini zemini mermer döşeli salonda sıra sıra uzatılmış gene mermer masalarda gezdirdi.

Aman Allahım mermer döşeli salondaki mermer masaların ne kadar çok! Hepsi düz, damarsız, perdahlı mermer masalar. Ve bu dört ayağı üstünde lekesiz bir beyazlıkla yükselen mermer masalara, O hiç kımıldamadan, oyuncaklarının bolluğu karşısında tereddüt eden çocuklar gibi iri şeffaf çocuk gözlerile baktı. Uzun uzun baktı.

Bu beyaz mermer masalar gene beyaz sakallı Allahın saf çocuk gözlerini bu kadar derinden sihirliyemezlerdi: eğer her birinin üstünde gene beyaz mermer masalar gibi beyaz ve hareketsiz upuzun vücutler bulunmasaydı. Evet vücutlar beyaz, hareketsiz, üstüne kireç dökülmüş heykeller gibi mütevazin, cansız vücutlar...

Gözler ne elâ, ne siyah, ne yeşil, ne maviydi. Gözler Kurunuulâ heykellerinin rengi unutulmuş gözleri gibi sadece gene renksiz veya beyaz hudutlarla alından ve yanaklardan farkediliyordu. Dudaklar kireçtendi ve yanaklar da kireçtendi. Ve saçlar bu genç, çizgisiz, gergin yüzlere yakışmıyacak kadar beyazdı, beyaz, bembeyaz, daha ne denebilir? Omuzların mermer yuvarlaklığı, adalelerin mağrur tümsekleri, bacak ve kolların muktedir olgunlukları karşısında beyaz gömlekli ve kolları sıvanmış Allah, yalnız, derin bir bılere bakıyordu. Bu göğüsler ne kadar boştu Allahım!. Susuz kuyular kadar boş, başdöndürücü uçurumlar kadar derin.

Ve Allah yaratmağa başladı. Bu lâyuat mermer masaların üstünde vücut bulunmıyan bir teki, derin ve sazdan bir sepet taşıyordu. Ve Allah yaratmağa başladı. Sıvanmış kolöteki koluyle bir şeyler çıkarıyordu. Aman Allahım, fakat bunlar kırmızı, şekilsiz ve sıcak şeyler, bunlar kalp, insan kalbiydi....

Hery elini sepete daldırışta çıkardığı bu kırmızı şekilsiz ve sıcak insan kalplerini, evvelâ kulağına götürüyor ve her kalbin yeni bir saat gibi muntazam tıkırdısını duyduktan sonra gülümsüyordu. Ve bu kırmızı sıcak, şekilsiz insan kalpleri birer beyaz, hareketsiz upuzun insan vücutlerinin göğsüne, o derin bıçak yarasile yarılmış insan göğüslerine yerleştirildiler.

Bu beyaz, hareketsiz, upuzun insan vücutleri, göğüslerine bu sıcak, kırmızı ve şekilsiz insan kalpleri girince kımıldandılar. Saçlar sarı, kumral, siyah, koyu, açık renkler aldı. Dudaklar kırmızılaştı, gözler Alâimisemanın bütün renklerile boyandı. Vücutler hafifçe kızartılmışlar gibi pembeleştiler. Yuvarlak omuzlar, mağrur adaleler, muktedir kollar ve bacaklar titredi ve gerindi. Allah insanları yaratmağa başlamıştı.

Yalnız, evet, yalnız son masanın önüne geldiği zaman saf çocuk gözleri durgunlaştı. Beyaz, bembeyaz bir sakalın çerçevelediği yüzünde kırmızı bir gül taravetile açılan tebessümü takallüs etti. Allah düşünüyordu. Çünkü son mermer masada yatan ve bütün diğer mermer masalarda yatanlardan hiç farklı olmıyan insan vücudüne kısmet olan son kalp iyi işlemiyordu. Bazen âdeta nefesi kısılacak gibi sür'atle çarpıyor, sonra kumsala son dalgasını gönderdikten sonra ölen deniz gibi sakinleşiyordu. Daha sonra tekrar bir felâketten kaçan ayak sesleri gibi sıklaşıyor ve birdenbire, ah birdenbire kurşun yemiş bir ağız gibi susuyordu. Bu kalp, bu sno vücude kısmet olan son kalp iyi işlemiyordu.

Allah bir saniye tereddüt etti ve geniş, saf çocuk gözlerini bütün diğer dirilenler üzerinde dolaştırdı. Hepsi ne kadar şendi, ne kadar mesuttu! .. Hepsi dudakları, dişleri, gözlerile adalelerinin en küçük titreyişlerile gülümsüyorlardı. Fakat bu kalp, bu son kalp hiç te iyi işlemiyordu.

Ne yapmalı? Allah bir saniye onu tekrar sepete atmayi düşündü. Bu son beyaz, hareketsiz upuzun insan vücudü, iyi işlemiyen bir kalple, yattığı ümitli uykudan uyanırsa yazıktı. Yazıktı onun şaheserine! Hem artık çok ihtiyarlamıştı. Yorgunluk, saf çocuk gözleri istisna edilirse, alnının kıvrımlarından, sakalının geniş beyazlığında yeretmişti. Yeni bir kalp yaratmak? Hayır, bunu yapamıyacaktı. Çok yorgun ve çok ihtiyardı! ..

Allah tereddüt ediyordu. Artık bu son mermer vücut, gene mermer uykusunda, göğsü derin bir bıçak yarasile yarılmış, upuzun uyuyacaktı. Fakat böyle olmadı.

Kolları sıvanmış Allah son defa olarak bu bozuk kalbi kulaklarına götürdüğü zaman, kocasını tazip için yeni bir usul keşfeden talebe gibi kurnaz ve müstehzî bir tebessümle gülümsedi. Ve bu iyi işlemiyen kalbi, mermer vücudün derin yarasına tıpkı ötekilere yaptığı gibi ihtimamla yerleştirdi. Ve sonra vücudün dinç bir tebessümle hayata gülümsemesini beklemeden mermer masanın bir köşesine bir etiket mıhladı.

Şimdi, ey karilerim, bu mermer masaların uzun uzun sıralandığı bu mermer salondan biz de tıpkı Allah gibi müsterih bir kalple uzaklaşalım. Arkamıza bakmıya ne lüzum var? Çünkü Allah bile bu bozuk kalpli son adamın ismini küçük bir etikete yazdı ve başı ucuna mıhladı:

"Şair!"...

Dijon: SABRİ ESAT

Sone

Onlar, ah işte onlar, toprağa karıştılar:
Yanan bir fırın gibi sıcak gelince yatak,
Üstlerinde ne varsa bir tarafa atarak,
Ayni yaydan hızalan ok gibi yarıştılar...

Onlar, daha dün gece kanat aramıştılar,
Bu gece bir çukura düştüler çırılçıplak;
Nasıl diş geçirirse bir ipek saça tarak,
Köşede, kıvrılarak, öyle ısırıştılar...

Ölünce ayni yere tıkılsınlar ki, denmiş,
Mezarda yazılırsa kaç günâh Allah kerim,
Mademki solüyarak bunlar yarış edenmiş...

— Şıyrıldı ateşime bir gömlek olan derim,
Öyle sarılmışım ki mezarda, kenetlenmiş,
Zayıf kaburgasına kaburga kemiklerim...

CEVDET KUDRET

Edebî tetkikler

Tarikin romanlaşması etrafında

Goethe ile Schiller'in hayatlarını okumuş olanlar, birincinin yazdığı Egmont Kontu facıasını ikincinin niçin beğenmediğini ve Gœthe'nin buna verdiği cevabı elbette hatırlarlar. Piyesin kahramanı olup esere ismini veren Egmont kontunun tarihçe mazbut adama hiç benzemediğini Schiller yazınca, Gœthe: "Bu Egmont benim Egmontumdur!„ demiş. Karilerin hele Fransada ve şu son bir iki sene içinde tutuldukları meşhur adamların hayatlarını öğrenmek merakını tatmin etmek üzre kalem çalan ve kâğıt karalıyan muharrirler de, görüyorum ki, aynı tenkit ve muaheze karşısında aynı cümleyi tekrarlıyorlar. Ve, (Büyük hayatların romanı), (Meşhur adamların hayatları), (Hayatı aşıkaneleri) gibi türlü unvan altında tesis edilmiş muhtelif Kolleksiyonlara, hemen on beş günde bir yeni bir cilt inzimam ediyor; maziye ait bir büyük adamın veya meşhur kadının hayatını, bambaşka bir kalıba sokulmuş ve tasavvur edilen türlü ihtimaller birer kat'iyet şekline girmiş olduğu halde anlatan birer cilt. Gazete sütunlarında edebiyattan bahis olarak çıkan ilk yazımda işte bu eserlerin en muvaffaklarından birini, prenses Lucien Murat'nın büyük Katerina'nın hayatı aşıkanesine tahsis ettiği kitabı mevzubahsemiştim. Prenses Veski Rus saraylarında birçok yeni malûmat topladıktan sonra kitabını yazmış olmakla beraber, imperatoriçenin âşıklarile dört dıvar arasında ve hemen iki asır evvel ettiği sohbetleri sanki hazırmış gibi türlü lâfız oyunlarile yazıyordu. İsmi bizde pek iyi bilinen ve bence şöhretini derinliğinden ziyade ustalığına borçlu olan bu nevi tercemeihaller, isimlerine izafe edilen adamların hayatlarından bazen o kadar başka oluyor ki; bu kitapları o ölüler okusalar, unutulmuş bir şairin bir mısraını az değiştirerek: (*Ne kadar benzetilmemişim bana ben*) diyeceklerinde şüphe edilemez.

Ben, kendi hesabıma, bu işte zavallı ölülerin yaşayanlar karşısında elîm bir acizlerini, feci bir mağlûbiyetlerini görüyorum. Onlar, diriler için çiçek, su ve türlü gıda olmak üzre cesetelerini vermeğe ma[...] kûm oldukları gibi, içinde [...] zen o kadar ıstırap çekmiş [...] dukları ömürlerile de bir eğ[...] ce, vakit geçirmemiz ve hey[...] can duymamız için bir âlet o[...] yorlar. Kontes Noilles'ın şa[...] siyeti ve yaşayışı hakkında g[...] çenlerde bir muharrir pek m[...] habbetkâr ve hörmetkâr, [...] kin hayli hareketli ve neşeli [...] eser yazdığı için, şaire kıy[...] metler kopardı demişlerdi. A[...] cak, herkes, meselâ yüz e[...] sene evvel ölmüş bir kadın ka[...] binin en mahrem köşelerin[...] açmağa ve hakkındaki birtakım[...] rivayetleri hem de habbe[...] kubbe yaparak anlatmağa sa[...] lâhiyettar. Bu romanlaşmı[...] tarih kitaplarında, ölülerin a[...] yıplarını gizlemeğe değil, fa[...] kat işlemedikleri günahları ka[...] bul etmemeğe bile hakları yo[...]

Mahaza, bu tarzın alelıtlak a[...] leyhinde bulunmak ta doğr[...] olmıyacak. Üslûpları çetin ve[...] ciltleri Anatole France'ın b[...] masalında dendiği gibi dev[...] yükü olarak taşınacak kada[...] kesîr olan müverrihlerin ebed[...] bir meçhuliyet uykusuna dal[...] dırdıkları nice çehreyi, hayal[...] ve san'atin sihri ve kudretil[...] pek değişmiş, unutulmaz bi[...] cazibe ile pürheyecan ve pür[...] hayat gördük. Ve hatta, ba[...] zen, o gençleşip yenileşmiş si[...] malar bizi öyle alâkadar etti ki[...] roman tekniğile yazılan o cilt[...] lerdeki malûmata kanmıyarak [...] tozlu ve kalın tarih kitaplarına [...] yavanlıklarından ve çetinliklerinden korkmıyarak, gittiğimiz de oldu...

NAHİT SIRRI

★ Haftanın hikâyesi ★

Alkışlar

Yazan: Yaşar Nabi

Salon hıncahınç doluydu. Meşhur müellifin bu yeni eserini halk aylardan beri sabırsızlıkla bekliyordu. ve bu ilk temsil gecesi için bütün mevkiler daha bir hafta evvelden kiralanmıştı. Oyunun başlamasına yarım saatten fazla zaman olduğu halde pek az koltuk boştu. Seyirciler kendilerine ait yeri bir başkasının kapması ihtimali varmış gibi erkenden mevkilerini işgal etmişlerdi.

Sahnede büyük bir telâş hüküm sürüyordu. Dekorlar daha sabahtan hazırlanmış olmasına rağmen bazı aktör ve aktrisler yapılacak bir çok şey varmış gibi, fakat hiç bir işe yaramadan öteye beriye koşuyorlar diğer bir kısmı da ellerindeki kâğıtları gözden geçirerek rollerini unutup unutmadıklarını kontrol ediyorlardı.

Yalnız bu telâşlı ve heyecanlı san'atkârlar içinde bir tanesi bir Buda heykeli gibi sakindi. Kenarda boyalı tahta dekora dayanmış, ufalmış gözlerile yere görmediği bir noktayı süzüyordu.

İki günden beri bir şüphe kasasının içinde bir kasırga gibi dönüp duruyordu. Senelerden beri çılgın bir âşkla sevdiği kadını ilk def a olarak kıskanıyordu. İlk def a olarak binlerce gözünbirer projektör gibi çevrildiği sahnede onun - oyun icabî da olsa - başka erkeklerle dudak dudağa gelmesindeki fecaati hissediyordu.

Nasıl olmuştu da şimdiye kadar bunu pek tabiî bulmuştu, sevdiği kadını yabancı erkeklerin kollarında görmeğe tahammül etmişti.

Sahnede, onun başka bir aktörle sevişirken gösterdiği çılgınca ihtiras için kopan alkışlar kendi aptallığı, kendi körlüğünü yüzüne haykırmıyor mıydı? Onun her muvaffakiyeti kafasında uzun zaman farkına varmadan taşıdığı ve şimdi ne kadar dâl budak salmış olduğunu farkettiği boynuzlarına bir dal daha ilâve etmekten başka neydi ki?

Ve o bunları pek tabiî bulmuş, bu âna kadar tahammül etmişti? Ha bu şüphe beynine bir zehir gibi aktığı dakikadan beri onun her hareketini daima artan bir dikkatla tecessüs ediyordu. Bilhassa genç, güzel, fakat kabiliyetsiz bir aktörle olan samimiyeti nasıl olmuştu da evvelce gözüne bir diken gibi batmamıştı.

Kim derdi ki şu bir köşede, kalbinin ne kadar hızlı çarptığını göstermek behanesile genç aktörün elini alarak göğsüne sokan, âdetâ nefesini içmek istiyormuş gibi onunla dudak dudağa konuşan kadın kendi karısıdır. Ve o şimdiye kadar bütün bu hallere göz yummuştu demek?

Tiyatro, halk, eser, rol, artık hepsi hatırından çıkmıştı. Şimdi beyninin içinde mütemadi bir testere gıcırtısı vardı. Keskin bir testere sanki beynini ince bir toz haline getiriyordu.

Birden şiddetli bir zil sesile kendine geldi: perde açılıyordu.

Birinci perdede en fazla rolü olanlar karısile rakibi olduğunu pek geç farkettiği genç aktördü. Vak'a şiddetli bir ihtiras hikâyesidi.

O, küliste, tahta perdeye dayanmış yüzündeki en küçük manayı bile kaçırmak istemeyen bir dikkatle karısını süzüyordu. Bu gece rolünü ne kadar benimseyerek oynuyordu. Genç aktöre âşkını anlatırken kelimeler ağzından ne kadar tabiî bir sesle çıkıyordu.

İnsan bu kadar tabiî oynayabilmek için mütlâka hislerinde samimî olmalıydı. Ve hiç şüphesiz ki bu kadın şimdi rolünü muvaffakiyetle yapan bir âktris değil genç ve güzel bir erkeğin karşısında sinirlerine mağlûp olan bayağı bir âlüfteden başka bir şey değildi.

Onun dudaklarından dökülen bu kelimeler filhakika gece odalarında yalnız kaldıkları zaman bazan, belki nezaket icabî, kendisine tekrarladığı kelimelere pek benziyordu. Fakat hatırlayordu ki o daima bir kedi gibi riyakârdı ve hiç bir zaman kendisine hitaben söylendiği zamanlarda bu sözler onun ağzından bu kadar tatlı bir ahenkle çıkmamıştı. Demek ki o sahnede hakiki benliğini gösterirken asıl komediyayı hususî hayatında oynayordu.

Bu sahne, bu gözleri önünde karısile şimdi en büyük düşmanı gördüğü adam arasında geçen âşk ve ihtiras sahnesi iki keskin bıçak gibi gözlerinden kafasına geçiyor, mütemadiyen beynini oyuyordu.

Bir ân karşısında rakip olarak geçen çok genç aktörü dikkatle süzdü. Sahnenin kuvvetli ışıkları içinde pudralı matruş yüzile adetâ bir çocuğa benziyordu. Muntazam bir burnu, kıvırçık koyu siyah saçları vardı. Dudakları her kadına öpmek arzusu verecek kadar pürüzsüz, dolgun ve şehvetliydi.

Birde kendisini düşündü. Kırkını henüz geçmiş olmasına rağmen yıpratıcı mesleğinin tesirile saçlarına kır düşmüş, yüzünde çok, pek çok hatlar peyda olmuştu. Filhakika san'atkârdı. Bu yalnız güzelliğile kadınların hoşuna gittiği için alkışlanan tüysüz gençle kıyas edilemiyecek kadar san'âtkârdı. Fakat bu neye yarardı? San'atın, gençlik ve güzellik karşısındaki âczini hiç bir zaman bu kadar kuvvetle hissetmemişti. Şimdi bu manasız fakat genç ve güzel adamın yerinde olmak için ne vermezdi ki?

Sonra yine san'atkâr gururu şahlandı. Bu karısı olacak kadın kendisi gibi bir san'atkârın âşkıyla istihza ederek kendini böyle beyinsiz bir gence verebilmek için ne kadar zevk düşkünü olmalıydı...nın bastığı toprak olmaya bile lâyık bulunmadığı halde karısına göz diken küstaha ne demeliydi?

Sonra bu âşk sahnesinden iğrendi. Hayat ona pek âdi bir komedya göründü. Kafasında birden bire bir fikir yandı. Büyük bir şey yapacaktı. Çok büyük bir şey. Hayatının en büyük ve en kuvvetli rolünü bu gece oynamak istiyordu.

Salondan şiddetli bir alkış sesi geldiği zaman başını kaldırdı ve perdenin kapanmış olmasına rağmen yaşadıkları ihtiraz dakikasının tesirile hâlâ kucak kucağa, dudak dudağa duran genç kadınla erkeği gördü.

Alkışlar devam ediyordu. Perde tekrar açılmaya başladığı zaman âdeta teessüfle birbirinden ayrıldılar. Ve el ele tutuşarak kendilerini alkışlıyan halkın önünde mes'ut bir tebessümle eğildiler.

Ve o zaman karısını çok yakından ve çok iyi gördü. Gözleri hazdan baygın gibiydi. Hâlâ ihtirasından burun kapakları inip kalkıyordu. Hayır, bu buse sahte bir buse değildi. O kadın sahte buselerini muhakkat ki yalnız kendisi için saklıyordu.

Yavaş yavaş kendini topladı. Üçüncü perdedeki rolü için makyajini yapmaya gitti.

Üçüncü ve son perdenin hemen bütün ağırlığı onun üzerindeydi. Karısile devam edecek uzun ve güç bir kıskançlık sahnesinden sonra son mecliste odada onu genç aktörle öpüşürken bulacak ve duvardaki silâhlıkta asılı duran antika bir bal-

Nihayet son perde başladı. Asabî ve rolünü benimsemiyerek oynuyordu. Sözler ağzından kesik kesik çıkıyordu. Bazan yorulmuş gibi birden bire susuyor derin bir nefes alıyor, sonra dâhâ kuvvetle yeniden söze başlıyordu.

Perdenin sonlarına doğru büsbütün âsabileşti. Ezberlediği rolünü şimdi hemen tamamile unutmuştu. Süflörün kelimeleri kulaklarına manasız bir uğultu halinde geliyodu. Kan şakaklarında kulaklarının zarını patlatacak bir kuvvetle vuruyordu.

O yine durmadan mütemadiyen söylüyordu. İki günden beri kalbine dolan ve şimdi kabına sığamıyarak taşan kelimeler dudaklarından birer kor parçası halinde dökülürken karısı bu ânî değişikliğin karşısında bir felâket endişesile titriyor. Kocasının mutlaka delirdiğine hükmediyordu.

Ve oyun devam etti. Direktörle patronun kuliste ne yapacaklarını şaşırmış bir halde baş larını dövmelerine, müellifin locasında hayretten dilini yutacak dereceye gelmiş olmasına rağmen oyun devam ediyordu.

Seyirciler, bir şeyden haberleri olmadığı için bu içten gelme kıskançlık isyanını asıl eserden bir tirat gibi dikkatle dinliyorlardı.

Nihayet son sahneler başladı: Tekrar girmek üzere piyes icabi sahneden kulise geçtiği zaman rejisör onu omuzlarından yakalıyarak şiddetle silkti[...]nı sordu. O, lâkayt bir tavurla omuz silkti. Sadece rolüne çalışmamış olduğu için şimdi unuttuğunu söyledi. Diğer bütün suâller cevapsız kaldı.

Bir az sonra tekrar sırası geldiği için devam etmek üzere sahneye girdi. Onları, karısile âşıkı farzettiği delikanlıyı dünyadan bihaber, dudak dudağa öpüşürken gördüğü zaman bütün kanı çekildi. Yüzü korkunç bir hâl aldı. İlerledi, duvarda asılı baltayı aldı. Yavaş yavaş yürüyerek ta yanı başlarına geldi. Büyük bir soğuk kanlılıkla baltayı kaldırdı. Ağır ağır yukarı kalkan çeliğin mücellâ satlıı elektrik ışığı içinde bir ân parıl parıl yandı.

Seyirciler nefeslerini tutmuş bu heyecanlı meclisin teferruâtını kaçırmamak için bütün dikkatlerini sahne üzerinde toplamışlardı.

Koca salonda sanki hiçbir canlı mahlûk yoktu. Sükûn o kadar derindi.

Ağır ağır kalkan balta birden bütün hıziyle yüzü sahneye müteveccih olan genç aktörün sırtına indi. Ve o bir ceset halinde yere düşerken, fışkıran kıp kırmızı bir kan, yüzü korkunç bir mâna alan kıskanç kocanın elleriyle yüzünü boyamıştı.

Perde bu kanlı macera üzerine indiği zaman salondan gök gürültüsüne benzer bir ses yükseldi. Halk bu ölüm sahnesini ve onu bu kadar maharetle idare eden büyük san'atkârı avuçlarının bütün kuvvetiyle alkış-

VATANDAŞ

TASARRUF

MİLLÎ BİR BORÇTUR

TASARRUFA

BAŞLA

Türkiye İş Bankası

HATİPLER
MUGANNİLER
SPORCULAR

VALDA

Pastillerini Tecrübe Ediniz fevkalâde memnun kalacaksınız

Bütün eczane ve ecza depolarında satılır.

VALDA

İsmini taşıyan kutular derununde talep ediniz

GÖĞÜSLERİNDEN

muztarip olanlarla zafiyet vesair geçici hastalıklara düçar olanların mutlaka

Emulsion Scotta ihtiyaçları vardır. Zira bu müstahzır tabii vitaminlerle mukavvî tuzların ve kabili hazım yağlı maddelerin imtizaciyle vücude getirilmiştir. Doktorlar verem, müzmin nezle, kansızlık, zafiyet ve kan hastalıkları için onu sureti hususiyede tavsiye eylerler.

Zaife kuvvet veren ve hastaya afiyeti iade ettiren hakikî

EMULSION SCOTT

için daima ısrar ederler.

Şehremaneti ilânları

Şehremanetinden: Emanet matbaasında şimdiye kadar toplanmış ve 930 senesi Mayısı nihayetine kadar toplanacak kâğıt kırpıntıları satılmak için açık müzayedeye konmuştur.

Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 13 Kânunusani 930 Pazartesi günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Şehremanetinden: Hasta nakline mahsus 15,16 numaralı berliye markalı iki otomobil satılmak için kapalı zarfla müzayedeye konmuştur. Taliplerin şartname almak için her gün levazım müdürlüğüne gelmeleri. Teklif mektuplarını da ihale günü olan 13 Kâ. S. 930 Pazartesi günü saat onbeşe kadar mezkûr müdürlüğe vermeleri.

* * *

Şehremanetinden: İstinye koyunda bulunan Heybeli ada motörü satılmak için açık müzayedeye konmuştur.

Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 13 Kânunusani 930 Pazartesi günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Kilosu 125 kuruşa kuştüyü

Yüzile kuştüyü yastık iki, yüzile yorgan onsekiz, yüzile şilte onbeş liradır. Envai kuştüyleri ve kumaşları bulunur. İstanbulda çakmakçılarda çeşme sokak Telefon 3027 İstanbul.

İyi sık ve ucuz giyinmek için

Galatada Karaköyde Poğaçacı fırını ittisalindeki büyük mahallebicinin üstünde

EKSELSİOR

BÜYÜK ELBİSE FABRİKASINI

Ziyaret ediniz. Kadın, erkek ve çocuklar için

Pardesüler, muşambalar, paltolar ve kostümlerin

En müntahap ve gayet şık çeşitlerini bulursunuz.

Tediyatta teshilât

Afyon Karahisar S. I. M. müdürlüğünden:

Beheri 100 gramlık kutularda olmak üzre (35) kilo saf kılor maiyeti kinin satın alınacaktır. Kompirmelerin tanesi 25 S. Ğ. olacak ve buna ayrıca birde kikre raporu merbut olacaktır. Afyonda teslim edilmek şartile talip olanların 28-Kâ. E.-929 tarihine kadar encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

İstanbul tuz inhisarı baş mudurluğunden

Konya tuz inhisarı baş müdiriyeti mülhakatından Yavşan ve Tosun memlehalarından Konyanın Sarayönü istasyonuna nakl edilecek. Beş yüz bin kilo tuzun ücreti nakliyesi 10-121929 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmış olduğundan talip olanların teminatı muvakkatelerini müstashaben ve şartnameyi anlamak isteyenlerin İstanbul ve Konya tuz baş müdiriyetlerine müracaat eylemeleri ilân olunur.

BUYUK TAYYARE PİYANGOSU

YEDİNCİ TERTİP

6. INCI KEŞİDE

11 KÂNUNUSANİ 1929

Büyük ikramiye:

200,000 liradır

Ayrıca : *50,000*
40,000
30,000
20,000
15,000
10,000 Liralık ikramiyeler
ve *100,000* » Bir mükâfat

Seyrisefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube centesı: Mahmudiye Hanı altıtda Istanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

Dat'î ihalesi 31-Kâ.E-929 tarihinde icra kılınacağı ilân olunan takriben üç yüz ton hurda demir ve yüz ton hurda sert ızgaradan ızgaraların satılmayıp yalnız hurda demirin tarihi mezkûrda satılacağı tavzihen ilân olunur.

İzmir - Mersin sür'at postası

(*KONYA*) vapuru 24 kânunuevel Salı 12 de Galata rıhtımından hareketle çarşamba sabahı İzmire ve akşamı İzmirden hareketle Antalya, Alaiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alâiye, Antalya, kuşadası, İzmire uğrayarak gelecektir.

Ayvalık sür'at postası

(MERSİN)vapuru 24 kânunuevvel Salı (17) de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrayacaktır.

Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

Dr. İhsan Sami

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtatına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi karşısında No 189

İLÂN

İstanbul, Çatalca, Kırklareli, Edirne ve Tekirdağ Vilâyetleri emvâlinden maaş almakta bulunan şehit eytam ve eramili ile askerî malûllerin ve bu malûllerden vefat etmiş bulunanların eytam ve eramilinin lâzımgelen husüsatı kayt ve tespit ettirmeleri için bir hafta zarfında mensup oldukları veya en yakın bulundukları askerlik şubelerine müracaat etmeleri ilân olunur.

Haliç iskelesinde mazbut 1000 kilo meşe kömürü ile 6 çeki meşe odunu ve 20 adet köknar seren ve 76 adet köknar gönderki cem'an dört kalem orman emvali 26-12-929 perşembe günü ihale edilmek üzre müzayedeye çıkarılmıştır: malları görmek ve izahat almak isteyenlerin İstanbul orman müdiriyetine ve Haliç muamelât memurluğuna müracaatları ve yevmü ihalede saat ikide defterdarlık binasında ihale komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

ADEMİ İKTİDAR ve bel gevşekliğine

En müessir deva Seroin haplarıdır. Deposu İstanbul Sirkecide İskenderiye oteli ittisalinde Ali Riza eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde ecza depolarında ve İrgat pazarındaki eczanede bulunur.

Balıkesir vilâyeti daimî encümeninden

Susırlıkta müceddeten inşa edildiği halde proje ve keşifnameye göre inşa edilmediği cihetle yeniden tanzim edilen keşifnameleri mucibince tahkim ve ters mıve müceddet halâ inşaaları kapalı zarf usulile müzayedede bulunan ve bedeli keşfi (14238) lira (43) kuruştan ibaret olan mektebin inşasına talip zuhur etmemiş olmasından 8-Kâ. S-930 tarihine kadar bir ay zarfında pazarlık suretile talibine verilmesi tekarrür etmiş olduğundan talip olanların encümeni vilâyete müracaat etmeleri ilân olunur.

İstanbul ticaret ve sanayi odasından:

Son zamanlarda bazı kimselerin oda namına telefonla tüccara müracaat ettikleri ve telefonun akabinde sahte bir makbuz ile para tahsil ettikleri haber alınmaktadır.

Odanın telefonla para tahsil usulü yoktur. Ve oda tahsilâtı ve fotoğraflı hüviyet varakasını hamil oda tahsil memurlarınca veya re'sen oda veznesince iifa edilir.

Oda namına vaki olacak müracaatlarda daima fotografli vesika talep edilmesi ve vesika zirindeki **odanın resmî mühürü**ne bilhassa dikkat edilmesi muhterem tiacirlerimizden ehemmiyetle rica olunur.

Adana Tayyare şubesi reisliğinden:

Yeniden ve tamiren yaptırılacak olan (14000) küsür lira bedel keşifli Tayyare cemiyeti Adana şubesine ait bina 6 ikinci kânun 930 pazartesi günü saat 15 te ihale edilmek üzre münakasaya konmuştur. Şartname ve saireyi görmek ve daha fazla izahat almak isteyenlerin Adana tayyare şubesine gelmeleri

Belsoğukluğu, Frengi tedavihanesi

DOKTOR A. HORHORONİ

Beyoğlu Mektep sokak No 35 Tel. Beyoğlu 3152

Balıkesir vilâyeti daimî encümeninden:

Altınova nahiyesi merkezinde mevcut temeller üzerine müceddeden inşası kapalı zarf usulile mevkii müzayedede bulunan ve bedeli keşfi (8243) lira (43) kuruştan ibaret olan mektep binasının inşasına talip zuhur etmemiş olmasından 8- Kâ. S. 929 tarihine kadar bir ay zarfında pazarlık suretile talibine verilmesi tekarrür etmiş olduğundan talip olanların encümeni vilâyete müracaat etmeleri ilân olunur.

DİKKAT!

VERESİYE! VERESİYE

KÜRK

Mantolarınızı peşin prara ile almayınız, mağazamızda 8 taksitle ödemek üzere satılıyor İstanbulda Mahmut paşada Kürkçü Han Telefon İstanbul 1685

G. BEYKO

Darüşşafaka müdürlüğünden:

Talebe için alınacak 350 çift yerli mamulâtı çorap münakasasına iştirak etmek istiyenler pey akçelerile 24-12-929 Salı günü saat 10,30 da Nuruosmaniye camisi mahfelinde Cemiyeti Tedrisiyei İslâmiye merkezinde bulunmalıdırlar.

NAİM VAPURLARI

İzmir Postası

Seri, lüks ve muntazam olan

ADNAN vapuru Kânunuevvelin

23 inci PAZARTESI

günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata Gümrük karşısında Site Fransez hanında 12 numarada Umumî acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI

KARA DENIZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

Sakarya

vapuru 25 kânunuevel Çarşamba

günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mes adet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon:İstanbul 2134

KAPPEL

yazı makinesi

Almanyada muasırı fennin en son şaheseri

Hususile FRANSIZ hükûmetinin dahi takdir ve tercih ettiği makine

Hafif, metin ve sağlam

Her ciheti taahhüt olunur. ve taksitle dahi verilir

Türkiye umumacentesi ;

Y. ŞİNORKYAN; İstanbul; Sadıkıye han 30-33 Tel. İst. No. 2256

INKIBAZ SUiHAZIM

Karaciger böbrek hastalıklarında hamile kadınların gaseyanında, deniz tutmasında

MAZON MEYVE TOZU

almak pek nafidir. Cihazı hazmın en lüzumlu bir yardımcısıdır. Meyvelerin ekseri havası nafıasını camidir.

Bahçekapıda Hâsan ve Zaman, Kadıköyünde Yafet ecza depolarında, Beyoğlunda Velicanidis eczanesinde, Fiatı 80 kuruştur.

Saatçilik âlemini hayrette bırakan ve dünyaca fevkalâde bir şöhreti haiz zarif dakik ve ucuz

OMEGA

saatleridir.

Acenta ve depoziterleri Istanbul Çarşuyu kebir.

BOĞOS K. ARAPYAN

1929 Barselon büyük mükâfatını da kazanmış olan

Piyasada satılan saatler meyanıda 10 büyük mükfâata malik olan yegâne saattır.

Umumî acentaları: İstanbulda Çarşıyı kebirde

N.K. CEZVECİYAN ve mahtumu

Oakland'ın yeni radyatörünün calibi dikkat hususiyetine atfı nazar ediniz.

Bu yeni Oakland — Daha şık ve daha zarifti:

1929 Oakland otomobilleri daha güzel ve daha şıktırlar . Fişer ; 1928 de parlak bir muvaffakiyet kazanmış olan sevimli ve cazip karoserilerini daha fazla mükemmelleştirmiştir .

Tamamen yeni radyatörü, Oakland ile sair marka otomobiller arasında gayet bariz bir alâmeti farika teşkil eder. Kabul edilen bir resim karşısında biperva fakat muvaffak olunmuş bir tecrübe ...

Oakland...

TÜRKİYE ACENTALIKLARI .

Kadı Zade MehmetSenihi Bey İstanbul-Beyoğlu, Taksim-Milli Garaj

MüftüZadeMehmetHayrı ve AliVeliMehmetAl GAZİAYİNTAP

Rasib Zade Biraderler, ADANA

Arabanın hututu fâyeukati arkaya kadar temadi eder. Oakland motöründe dahi daha fazla kuvvet hissedilir Uzun kaidesi ve gayet alçak merkezi sikleti, arızalı ve kavisli sahalarda arabanın mükemmel yürüyüşünü ve yeni frenler ise arabanın sarsıntısız ve ânî olarak tevekkufunu temineder.

Bu yeni tebeddülâtın icra edeceği tesiratı siz takdir ediniz, daha cazip, daha şık,daha cevval ve daha atılgan değil mi ?

Akseleratörünü nihayete kadar itiniz ve harekete bırakınız. Her süratinde bukadar cevval ve canlı binaenaleyh bukadar emin arabalar pek azdır.

Vadeli taksitlerle satın alabileceğiniz Oakland otomobili her türlü kusurlara karşı bir sene teminatlıdır.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

PAZARTESİ
23 K. EVVEL 1929

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders ve havadis

Naime Halit — Muallim Ahmet Halit

Türk bilgisi

BAŞKUMANDAN MUHAREBESİ

25 Ağustos 1922 sabahı patlıyan toplar Türk ordusunun, Büyük Gazinin kumandasındaki büyük taarruzunu ilân ediyordu.

Artık düşman cephesi yarılmış ve düşmanlar son sür'atle kaçmıya başlamışlardı.

Sevgili büyük Gazimizin Türk milleti yaşadıkça yani kıyamete kadar unutulmıyacak olan büyük hizmet ve fedakârlıklarile Dumlupınarda kazanılan (Başkumandan muharebesi) tarihe altın harflerle yazılmıştır. (31 Ağustos, 1922).

Artık İzmir yolu açılmış, güzel vatanımızda bir tek düşman kalmamıştı.

Avrupa gazeteleri Büyük Gazinin dehasını ve muvaffakiyetini takdirlerle methü senaya başladılar.

Artık İstiklâl harbi Türkün büyük zaferile nihayete ermişti.

İstanbul sarayındaki hainlerden başka bütün millet sevinçlerinden çıldırıyorlardı.

Anadolu millî varlığımız için elinden gelen bütün gayreti göstermiş, sırtında cephane taşıyarak bu zafere kavuşmuşlardı.

Halbuki beri tarafta saray milletin bu fedakârlığına karşı düşmanlarla birlik oldukları yetişmiyormuş gibi Vahdettin namussuzca bir İngiliz gemisine binerek kaçtı.

Bu hali gören millet sultanlar idaresi baki kaldıkça kurtuluş yolu olmadığını anladı. Nihayet saltanatı kaldırdı. Memleketin idaresini Türkiye Büyük Millet Meclisi hükûmetine verdi. Zaten 23 Nisan 1920 tarihindenberi Osmanlı saltanatı tarihe karışmış demekti.

— SULH —

Nihayet İsviçrede Lozan şehrinde sulh için toplanıldı. Bizim murahhasımız İsmet Paşamızdı. Büyük Gazimizin irşatları ve sevgili İsmet Paşamızın her türlü takdire lâyık gayretlerile (24 Temmuz 1923) çok şerefli bir sulh yaplıd. Avrupalılar Türkün hakkını ilk defa o gün tanıdılar.

Akılsız padişahların zaman zaman ecnebilere verdikleri mânasız imtiyazlar Lozan muahedesile başımızdan atıldı.

Bir kaç sene evvel mirası taksim edilmeğe başlanmış olan Türkiye şimdi kendisini boğmak isteyenlerin karşısında açık alınla ve bir galip kudretile yükseliyordu.

İşte ölüme mahkûm bir milleti bu saadete kavuşturan büyük halâskârımızı bu sebeplerdir ki bir an bile kalbimizden çıkaramıyoruz.

— TÜRKİYE CUMHURİYETİ —

Artık bir halk hükûmeti olan Türkiye, dünyanın en iyi hükûmet şeklini kabul etmeli idi. Bunu düşünen millet vekilleri hiç bir mânası olmıyan ve saltanatın ağvinden sonra bir müddet devam eden Halifeliği de kaldırarak Cumhuriyeti ilân ettiler.

Millet Meclisinin ittifakile Cumhur reisliğine de milletin gözbebeği olan Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini intihap ettiler. (29 Teşrinievvel 1923) tarihi bu sebepledi rki bizim en mes'ut günümüzdür. Artık bizim için bu şerefli günlere kavuştuğumuzdan dolayı Allaha şükrederek milletimiz ve memleketimizin yükselmesine çalışmaktan başka yapacak şey yoktur.

* * *

Günün havâdisleri

Top yekûn!.

Mübadele işlerinin top yekûn bir kalemde bitirilmesine çalışıyoruz. Yunanlılar bu işte bizimle beraber gibi görünüyorlar. Dün gece Yunan Elçisi ile Hariciyecimiz Ankarada görüştüler.

—o—

Fırtına dehşetli

Karadenizdeki fırtına hâlâ dinmedi. Sofyada kar yarım metreyi bulduğu için Avrupa treni gelemedi. Bütün Bulgaryada telgraf telleri kırıldı. Hasılı Balkanlarda kış pek dehşetlidir.

—o—

Şeker fırlayacak

Şekerin 4 kuruş artacağını söylüyorlar. Buna da sebep şeker inhisarının kalkmasıdır. İnhisar kalkınca şekerden muamele vergisi, oktruva gibi şeyler de fiate binecektir.

—o—

Şampanya parası

Şampanya için senede yabancıya verdiğimiz para 32 bin lirayi geçiyormuş. İbret alalım!

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden:

İstanbulda marpuççularda Kezapçıoğlu hanında3 numaralı mağazada hazır elbise ticaretile meşgul iken mahkemece ilânı iflâsına karar verilen Nisim Mutal efendinin muamelâtı iflâsiyesi hakkında iflâs dairesince yapılan muamelâtı mübeyyin rapor kıraet edilmek ve müflis tarafından teklif olunacak konkordato şeraitini müzakere etmek üzre alacaklıların 15 kânunusani 1930 çarşamba günü saat 14 te mahkemenin iflâs odasında hazır bulunmaları ilân olunur.

Büyük Erkânı Harbiye reisi Fevzi Pş. Hz. nin kerimesi Hanımla Erkânı Harbiye Hava müşaviri Binbaşı Şefik Beyin nişan merasimi dün Paşa Hz. nin Çankaya'daki köşklerinde icra kılınmıştır. Merasimde Reisicumhur Gazi Hz. ile Başvekil İsmet Pş. Hz. Vekiller ve meb'uslar ve diğer zevat hazır bulunmuşlardır.

Ankarada İsmet Pş. Kız enstitüsünde kızlarımızın ev ve aile hayatında kendilerine lâzım olan dersler görmektedirler. Enstitüdeki kızlara çocuk bakımı hakkında da muntazam ders verilmektedir. Müstakbel anneler kendilerine lâzım olan bütün işleri bu müessesede öğrenebileceklerdir.

Tiyatro ve sinemalar

Ferah Sinemada
Bugün ve bu akşam Düztaban, Bastıbacak: Yamyamlar arasında Billi Dov: Gelin duvağı ayrıca yılanlı varyete

Pangaltı Sinema tiyatrosunda
Bu akşam inkilâp tiyatrosu heyeti temsiliyesi birinci defa Kayseri Asrileri vodvil 3 perde 20 kişilik saz heyeti tarafızdan konser

Ferah tiyatrosunda
Yarın akşam komik Cevdet bey temsilleri hafız Ahmet bey saz heyeti büyük varyete yılanla Sahnede Düztabanla bastıbacak

Kadıköy Kuşdili Hilâl tiyatrosu
Çarşamba günü akşamı komik Cevdei bey Hayyanatı vahşiye sırkı birlikte canbazlar Hafız Ahmet bey saz heyeti tarafından konser

Bioks
IŞININ HAKİKATI

Bioks diş macunu bundan bir müddet evvel hükûmetçe görülen lüzum üzerine Sıhhiye Vekâleti ve Şehremaneti kimyahanelerinde tahlil edilerek resmî formülüne mutabık ve muhteviyatı sihhata muvafık olduğu anlaşılmış ve Sıhhiye Vekâletinin Istanbul Sıhhiye müdürlüğüne verilen emir üzerine mezkûr macnunun satışına müsaade olunmuştur.

Memleketimizde imal olunması hasebile yerli bir mal olan Bioks macununun geçirdiği bu ariza hakkında mezkûr macunun sahibi olan şirket azasından İsmail Müştak bey bir muharririmize şu sözleri söylemiştir:

Bioks macunun hakkında Sıhhiye Vekâletince bu kerre yapılan mürakabe ve tahlil bizim için çok teşekkürü mucip bir şeydir, çünkü bu sayede hem malımızın nefaset ve sihhate muvafıkıyetini ispat, hem de bir müddettenberi Bioks aleyhine çalışanların hakikî maksatlarını izhar etmiş olduk. Halkın sıhhati ile alâkadar olan Sıhhiye Vekâleti son derece âdilâne hareket ederek efradın hakkını da vikaye etti, böyle hakşinas bir muhitte çalışmak bir zevktir, şirketimiz bundan cesaret alarak pek yakınbir zamanda Bioks macunu üzerinde hiç bir mümasil malın haiz olmadığı yeni bir inkişaf ve mükemmeliyet temin edecektir. Muhterem müşterilerimizden gördüğümüz rağbete yakınlarda lüzumu vechile mukabele edeceğiz.

Öksürenlere Katranı Hakkı Ekrem

Beyoğlunda Galatasaray karşısında
DAVİT
MAĞAZASINDAKİ LİKİDASYON:
NOEL ve YILBAŞI için
En makbul ve en güzel hediyelikleri
Fabrika fiatlarından daha ucuz fiatlarla takdim etmek fırsatını size bahşetmektedir.
İSTİFADE İÇİN ACELE EDİNİZ!!.

Ebniye inşaat kondüktörü
Anadoluda inşaat yaptıran bir şirket
EBNİYE İNŞAATINI
Tedvir ve idare hususunda tam bir ihtisasa malik
BİR İNŞAAT KONDÜKTÖRÜ
Aramaktadır. Taliplerin kendi elyazılarile muharrer teklif-lerini evrakı müsbitelerile birlikte " ebniye „ rümuzu altında Istanbul No. 176 posta kutusu adresine göndermeleri ilân olunur,

MUSTAFA ŞAMLI MAHDUMU
Müessesatı
Bazı dairelerin
İLGASI
Dolayisile
Mühim ucuz satış
BAŞLAMIŞTIR

ISTANBUL VİLÂYETİ
DEFTERDARLIK ILANATI

Uskürdar mal müdürlüğü:

Mevkii Haydarpaşa, Mahallesi İkbaliye, Sokağı Ulusuluk Cinsi kâgirhane, No: 32, kiymeti M. lira 5200, Müştemilât Zemin katta 1 oda 1 butbah bir kömürlük birinci katta 4 oda bir salon ikinci katta üç oda bir salon üçüncü kat tavan arasında ibarettir. Bahçesinde iki satıhlı bir çamaşırlık bir hamam bir oda ve sahrıncı muhtevidir.

Mevkii Haydarpaşa, mahallesi İkbaliye, Sokağı İkbaliye, Cinsi Ahşaphane, No: 9, kiymeti M. lira 250 müştemilâtı Bir ka[t] üzerinde k oda bir aralıktan ibarettir.

Mevkii Haydarpaşa, mahallesi Ulusuluk, cinsi Bostan, No: 32 kiymeti M. lira 3600 müştemilâtı Bir bahçıvan odası iki sak[ı] dolabı bir limonluk 10 hayvan istiabnda bir ahır ve bir havuz ve iki odalı hane ve uşak odalrı ve 37 ağaç vardır.

9 Numaralı hanenin bedeli defaten diğerlerinin bedelinin nısfı peşin ve nısfı diğeri bir sene sonra tesviye edilmek şartile balâda cinsi ve evsafı muharrer Emlâk satılmak üzre müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nisbetinde pey akçalariyle 30-12-929 tarihine müsadif pazartesi günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlüğünde müteşekkl satış komsyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Mahallesi Kandilli, Sokağı Kandilli, Cinsi Arsa, Zirai 2000 No: 54 kiymeti M. lira 2000 müştemilâtı.

Bedeli defaten tesviye edilmek şartile Balâda Evsafı muharrer Arsa satılmak üzre müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nisbetinde pey akçalariyle 2-1-930 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlülüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Mevkii Kadıköy, Mahallesi Rasimpaşa, sokağı tepe, Cinsi arsa Zirai 200, No: 77 kiymeti M. lira 300 müştemilâtı.

Mevkii Kadıköy. mahallesi İkbaliye, sokağı İkbaliye, cinsi arsa, Zirai 192, No: 6, kiymeti M. lira 80

Bedeli defaten tesviye edilmek şartile balâda evsafı muharrer iki kıt'a arsa satılmak üzre müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nisbetinde pey akçalariyle 2-1-930 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Mevkii Kadıköy, mahallesi Zühtüpaşa, sokağı Maltız, cinsi arsa, Zirai 707, No: 6, kiymeti M. lira 1517

Bedeli defaten tesviye edilmek şartile balâda evsafı muharrer arsa satılmak üzre müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nisbetinde pey akçaleriyle 2-1-930 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Mevkii Kadıköy, mahallesi Caferağa, Sokağı Papazoğlu, cinsi kâgirhane, No: 12 kiymeti M. lira 5000 müştemilâtı

Bodrumda bir oda ve bir mutbah birinci katta iki oda bir taşlık ikinci katta iki oda bir sofa üst katta bir daracayı müştemildir. Zahrında br mıktar bahçe ve br kuyu ve sahrıncı vardır.

Bedelnin nısfı peşin nısfı diğeri bir sene sonra tesviye edilmek şartile balâda cinsi ve evsafı muharrer emlâk satılmak üzre müzadeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nsbetinde pey akçaleriyle 26-12-929 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Mevkii Kadıköy, mahallesi Caferağa, sokağı Sakızağacı, cinsi hane, No: 51, kiymeti M. lira 4500 müştemilâtı

Bodrumda kömürlük ve odunluk birinci katta bir oda ve mutbah ikinci katta iki oda bir sofa üçüncü katta iki oda bir sofa:

Ihale bedelinin nısfı peşin nısfı diğeri bir sene sonra tesviye edilmek şartile balâda evsafı muharrer bir bap hane satılmak üzre müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nisbetinde pey akçalariyle 6-1-930 tarihine müsadif pazartesi günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

* * *

Mevkii Kalamış, mahallesi Zühtküpaşa, sokağı Fener, cinsi hane, maa gazino, No 50,52, kiymeti M. lira 6000 müştemilâtı Fevkinde 4 oda ve bir salon ve büfe gazino bahçesi

Ihale bedelinin nısfı peşin nısfı diğeri bir sene sonra tesviye edilmek şartile balâda evsafı muharrer emlâk satılmak üzre müzayedeye vaz edilmiştir. Taliplerin kiymeti muhammenenin %7 buçuk nisbetinde pey akçaleryle 6-1-930 tarihine müsadif pazartesi günü saat 13 den 16 tıya kadar Üsküdar mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatlari ilân olunur.

Şark Malt hülâsası

İştiha, kuvvet ve sıhhat için en müessir devadır. Bilûmum eczahanelerde bulunur. Umumî depoları: Bomonti fabrikası. Telefon: Beyoğlu 583, ve Istanbulda Ekrem Necip ecza deposu Telefon: Istanbul 78.

Doktor S. Fresko
Müvellit ve kadın hastalıkları mütehassısı
Konsültasyon saatleri: 14-17
Beyoğlunda Sofyalı sokağında 32 numaralı Mayidis hanının 2 numaralı dairesinde.
Telefon: B. O. 2917

Bir kaşe
NEO KALMİNA

BAŞ VE DIŞ AĞRILARINA
SİNİR HASTALIKLARINA
ROMATİZMAYA
KIRIKLIĞA
NEZLE VE GRİPE
karşı en müessir devadır.
NEO KALMİNA
Her eczahanede bulunur

BAKÜS RAKISI

Müdürü Mes'ul Burhaneddin